

UNIVERZITA KARLOVA

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Kompetenční profil trenéra snowboardingu

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Josef Voráček, Ph.D.

Vypracovala:

Sára Veselková

Praha 2023

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně, a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze dne .....

.....

Sára Veselková

Poděkování:

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, panu PhDr. Josefu Voráčkovi, Ph.D. za jeho cenné rady a komentáře během našich konzultací, také za jeho moderní přístup a originalitu, díky které se pro mě celý výzkum stal ještě zajímavějším. Dále bych ráda poděkovala své rodině, která mi byla vždy oporou, a to nejen při psaní této práce, ale během celých studií.

Abstrakt

- Název:** Kompetenční profil trenéra snowboardingu
- Cíl:** Cílem této bakalářské práce je sestavení kompetenčního profilu trenéra snowboardingu na základě dat získaných elektronickým dotazováním sportovců, jejich trenérů, rodičů a dat čerpaných z odpovědí polostrukturovaného rozhovoru s profesionálním snowboardistou.
- Metody:** Pro sběr dat byly využity dvě metody – elektronické dotazování a polostrukturovaný rozhovor. Dotazník byl zaměřen na tři výzkumné soubory (sportovci starší 15 let, trenéři, rodiče sportovců) a zahrnoval otázky na hodnocení 40 kompetencí. Polostrukturovaný rozhovor probíhal online a jeho respondentem byl profesionálním sportovec z mezinárodního týmu Red Bull.
- Výsledky:** Výsledkem této bakalářské práce je vyhotovený kompetenční profil trenéra snowboardingu vhodný pro všechny dotazované věkové kategorie. Kompetenční profil zahrnuje kompetence, které byly respondenty ohodnoceny jako velmi důležité až nejdůležitější. Těchto kompetencí je dohromady 15. Zahrnují 7 schopností a dovedností (schopnost vysvětlit správné provedení, schopnost identifikace provedených chyb, schopnost motivace druhých, schopnost komunikace, umění jednat s lidmi, dovednost v jízdě na snowboardu a schopnost organizační činnosti), 5 znalostí (znalost pravidel snowboardingu, znalost terminologie, znalost zdravotní péče a první pomoci, řidičský průkaz a znalost cizích jazyků) a 3 charakterové vlastnosti (zodpovědnost, trpělivost, poctivost). Dále je profil obohacen o povahové rysy a postoje trenérů, které sledávají dotazování u trenérů jako přínosné.
- Klíčová slova:** sport, výkon, tréninková jednotka, ovlivnění, osobnost

Abstract

Title: Competence profile of a snowboarding coach

Objectives: The goal of this bachelor's thesis is to create a competency profile of a snowboarding coach based on data obtained by electronic questioning of athletes, their coaches, parents, and data drawn from the answers of a semi-structured interview with a professional snowboarder.

Methods: Two methods were used for the data collection - an electronic survey and a semi-structured interview. The survey was aimed at three research groups (athletes older than 15 years, coaches, and parents of athletes) and included questions to assess 40 competencies. The semi-structured interview took place online, and the respondent was a professional athlete from the Red Bull international team.

Results: The competence profile of a snowboarding coach as the result of this bachelor's thesis is suitable for all age categories interviewed. The profile includes the competencies the respondents rated from very important to most important. There are 15 of these competencies in total. Namely 7 abilities and skills (the ability to explain the correct execution, the ability to identify mistakes made, the ability to motivate others, the ability to communicate, the art of dealing with people, the ability to ride a snowboard, and the ability to organize activities), 5 knowledge (knowledge of the rules, knowledge of terminology, knowledge of health science and first aid, driver's license and knowledge of foreign languages) and 3 character attributes (responsibility, patience, honesty). Furthermore, the profile is enriched with character traits and attitudes of the coaches, which interviewees find beneficial.

Keywords: sport, performance, training unit, influencing, personality

OBSAH

1	ÚVOD.....	8
2	CÍL PRÁCE.....	9
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	10
3.1	Snowboarding.....	10
3.1.1	Charakteristika snowboardingu.....	10
3.1.2	Svaz lyžařů ČR a jeho historie.....	11
3.2	Trenér.....	13
3.2.1	Typy trenéra.....	14
3.2.2	Styly vedení.....	15
3.2.3	Role trenéra.....	16
3.3	Kompetence.....	18
3.3.1	Anatomie kompetence.....	18
3.3.2	Kompetence trenéra.....	21
3.4	Kompetenční profil trenéra.....	22
3.4.1	Primární funkce trenéra.....	22
3.4.2	Faktory efektivního projevu.....	25
3.4.3	Postup při tvorbě kompetenčního profilu.....	27
3.4.4	Stanovení kompetenčního profilu.....	27
4	METODIKA PRÁCE.....	28
4.1	Výzkumný soubor.....	28
4.1.1	Trenéři / trenérky.....	28
4.1.2	Svěřenci.....	28
4.1.3	Rodiče svěřenců.....	29
4.2	Použité metody.....	29
4.2.1	Charakterové vlastnosti.....	30
4.2.2	Schopnosti a dovednosti.....	30

4.2.3	Vzdělání a znalosti	31
4.2.4	Online dotazníky	31
4.2.5	Polostrukturovaný rozhovor	33
4.3	Pilotáž.....	34
4.4	Sběr dat.....	35
4.5	Analýza dat.....	35
5	ANALYTICKÁ ČÁST	37
5.1	Elektronické dotazování.....	37
5.1.1	Identifikační dotazy	37
5.1.2	Hodnocení kompetencí	48
5.1.3	Porovnání představ a reality	63
5.2	Polostrukturovaný rozhovor.....	72
6	KOMPETENČNÍ PROFIL TRENÉRA SNOWBOARDINGU.....	73
7	DISKUSE.....	75
8	ZÁVĚR	77
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	79
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	82
	SEZNAM PŘÍLOH.....	85

1 ÚVOD

Sport je součástí lidské společnosti už od starověku, mezi hlavní prováděné sporty tehdy patřily především zápasy a běh. Ve středověku sport ustoupil díky náboženství mírně do pozadí, i přesto oblíbené zůstaly především bojové turnaje. V dnešní době představuje sport velmi důležitý fenomén, nejen jako zdravou formu životního stylu, ale také nás udržuje v psychické pohodě.

Díky sportu můžeme zažít mnoho zážitků, prožít pocity euforie, najít si přátele, cítit se lépe ve svém těle, zlepšit si sebevědomí, být spokojenější a šťastnější. Pokud se jedinec vypracuje a věnuje se sportu na vrcholné úrovni, stane se mu koníček zaměstnáním a má navíc možnost cestovat, poznat jiné země a cizí kultury. Pro vrcholovou úroveň jedinec potřebuje nejen silnou vůli, motivaci a talent, ale také trenéra, který by mu byl nápomocen během jeho sportovní přípravy a samotných závodů.

Tématem této práce je kompetenční profil trenéra snowboardingu, proto se krátce zmiňujeme i o snowboardingu samotném, který se řadí mezi relativně mladé sporty. V poslední době zaznamenal velký nárůst v oblíbenosti hlavně u mladších generací. Proto se v dnes na lyžařských svazích vyskytuje téměř rovnovážný počet snowboardistů jako lyžařů. Přitom ještě v nedávné době lyžaři na svahu mnohonásobně převažovali nad snowboardisty. Společně s vývojem celého snowboardingu se zvyšují nároky i na trenéry. Trenér snowboardingu má stejně jako každý trenér ve sportu důležitou úlohu, a to nejen v rozvoji sportovce, ale také v rozvoji samotného sportu. České kluby mají především snahu nalákat a následně si udržet nové členy týmů. Proto by mělo být důležité mít kvalitní trenéry, kteří poskytnou svěřencům tu nejlepší sportovní přípravu. Snowboardisté, kteří se dnes chtějí věnovat svému sportu vrcholově, by měli rozšířit své zaměření a dovednosti nejen v jízdě na snowboardu. Proto kromě trenérů hlavních potřebují také trenéry gymnastiky, kondiční trenéry a trenéry atletické.

Trenérem snowboardingu se aktuálně může stát každý, kdo složí zkoušky, které potvrdí jeho znalosti a základní dovednosti ve snowboardingu. Tyto zkoušky však opomíjí vlastnosti, schopnosti, dovednosti a zkušenosti jedince nezbytné pro správnou formu tréninku, komunikaci se svěřenci a jejich motivování. Může to být důsledkem skutečnosti, že snowboarding je moderním a rychle se rozvíjejícím sportem. Proto jsem se rozhodla, pomocí metodického postupu ve formě online dotazníků směřovaných českým trenérům.

2 CÍL PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je sestavení kompetenčního profilu trenéra snowboardingu na základě dat získaných elektronickým dotazováním sportovců, jejich trenérů, rodičů a dat čerpaných z odpovědí polostrukturovaného rozhovoru s profesionálním snowboardistou. Vedlejším úkolem této bakalářské práce je zjištění reality a její porovnání s představami jednotlivých respondentů.

K dosažení hlavního cíle této bakalářské práce bude potřeba provést následující kroky:

- Studium odborné literatury se zaměřením na trenéry, kompetence, kompetenční profily,
- vymezení základních pojmů a sestavení seznamu kompetencí na základě informací z odborné literatury a využití již sestavených kompetenčních profilů trenérů z oblasti sportu,
- popis jednotlivých metod využitých v této bakalářské práci a stanovení výzkumných souborů,
- vytvoření online dotazníků a osnovy pro polostrukturovaný rozhovor s cílem ohodnocení jednotlivých kompetencí svěřenců, jejich rodičů a trenérů a zjištění reality na poli českého snowboardingu,
- provedení pilotáže se vzorkem respondentů a následné úpravy již vzniklého dotazníku,
- distribuce elektronického dotazníku,
- sběr dat pomocí elektronických dotazníků a polostrukturovaného rozhovoru,
- analýza a vyhodnocení získaných dat a následná interpretace výsledků do tabulek a grafů,
- vymezení kompetenčního profilu trenéra snowboardingu.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

V této kapitole jsou popsány důležité podkapitoly, pomocí kterých autorka přibližuje téma práce a které definují a vysvětlují její stěžejní body. Patří mezi ně snowboarding, dále trenér, kompetence a kompetenční profil trenéra.

3.1 Snowboarding

Podkapitola Snowboarding blíže představuje samotný sport, a to včetně informace o Svazu lyžařů ČR, pod kterým je u nás v České republice tento sport zařazen.

3.1.1 Charakteristika snowboardingu

Dle Bintera a kol. (1999) se stal snowboarding zimní alternativou skateboardingu, windsurfingu a surfingu, ale je také sportem velmi blízkého lyžování. Naopak Heino (2000) ve svém článku píše, že snowboarding se zrodil v době mladistvého odporu k lyžování a jeho hodnotám, které tento sport reprezentuje.

Czech-ski (2007) charakterizuje snowboarding jako jeden z nejpopulárnějších zimních sportů současnosti. Atraktivní je především svou rozmanitostí, z mnoha jeho podob si vyberou milovníci rychlosti, točivých disciplín podobných lyžování, jízdy ve snowparku, akrobatických skoků i jízdy v přímém kontaktu se soupeři v trati plné skoků či klopených zatáček. Rozmanitost a proměnlivost snowboardingu přisuzují Binter a kol. (2012) také bohaté nabídce horských středisek v různých pohořích a zemích. Sportovci se setkávají s různým počasím, typem sněhu a druhem terénu. Vernillo (2018) ve svém článku zmiňuje, že jako uznání tohoto trendu byl snowboarding oficiálně zařazen Mezinárodním olympijským výborem do olympijského programu od Nagana v roce 1998.

Olympijská vítězka ve snowboardingu Teter (2013) popisuje ve své knize konkurenceschopného snowboardistu jako výjimečného člověka, kterým se stane jedinec nejen díky svému talentu, ale také skrze hlubší porozumění a znalost sportu. Ty, kteří jezdí na snowboardu pouze rekreačně, a ty, kteří jsou úspěšní v závodech, odlišují také vlastnosti jako oddanost a touha po vítězství. Závodníci zasvětili svůj život nekonečnému cvičení a cestování. Jsou odhodláni se neustále posouvat a zlepšovat své kvality.

Existují dvě úrovně závodění. Jezdci začínají na amatérské úrovni a postupem času se propracovávají v žebříčku k vyšším úrovním soutěží. Časem s finančním ohodnocením firem a klubů získávají status profesionála.

Snbcz.com (2005) popisuje historii snowboardingu, která sahá až do roku 1914. Tehdy na svém monogliteru (prapředkovi snowboardu) jezdil v Alpách Rakušan Toni Lenhardt. O patnáct let později vyřízl Američan M. J. Burchett z dřevěné desky širokou lyží a nohy si k ní přivázal pradelní šňůrou. V roce 1965 vznikl první snowboard pojmenovaný snurfer. Na snurferu byla šňůra upevněna na špičce, za kterou snurfer jezdec ovládal. Dle Boučka (2015) byl první snurfer vyroben jako hračka, kterou pro své děti vyrobil Američan Sherman Poppen. Přestože byl považován za hračku, měl snurfer veliký komerční úspěch a začaly se na něm pořádat od roku 1968 závody v Michiganu. Gille a Marks (2002) dokonce ve své publikaci uvádí, že závody na snurferu se pořádaly v USA již od roku 1966. Za zcela průlomový rok pro snowboarding lze považovat rok 1977, kdy si Američan Jake Burton vyrobil vlastní prkno z laminovaného dřeva s vázáním z gumy a vyhrál na něm snurferské závody. V téže roce Burton představil ve Vermontu kolekci moderních prken Backhill. V roce 1980 zavedly firmy Burton, Sims a Winterstick do výroby snowboardů lyžařskou technologii P-Tex. Firma Burton, založená Jakem Burtonem, se orientovala na alpský styl. Freestyle snowboardingu dával přednost Sims a firma Winterstick měla nejbližší k freeride snowboardingu. Roku 1981 se poprvé snowboard objevil v Evropě – ve francouzských Alpách. Do roku 1983 byla všechna vázání na snowboardu vyrobena ze šňůrky, v roce 1983 vzniklo první plastové vázání.

3.1.2 Svaz lyžařů ČR a jeho historie

Protože je snowboarding v České republice řízen a veden Svazem lyžařů ČR, je v této podkapitole samotný svaz více přiblížen, včetně jeho historie a vedení.

Czech-ski.com (2007) popisuje Svaz lyžařů ČR (SLČR) jako zájmové sdružení občanů ČR s vlastní právní subjektivitou. Je vrcholnou organizací lyžařského a snowboardového sportu v České republice, která hájí zájmy lyžování a snowboardingu směrem k organizacím v ČR i k Mezinárodní lyžařské federaci (FIS). Je členem ČUS, Českého olympijského výboru a FIS. V současné době sdružuje SLČR více než 18 500 aktivních členů. Počet veřejnosti provozující lyžování a snowboarding přesahuje 2 000 000 osob. Svaz lyžařů ČR má osm odborných úseků:

- Alpské disciplíny,
- akrobatické lyžování,
- běh na lyžích,
- severská kombinace,

- skok na lyžích,
- snowboarding,
- travní lyžování
- základní lyžování.

Jak uvádí na svém webu Czech-ski.com (2007), svaz byl založen v Jablonci nad Jizerou dne 21. listopadu 1903 během setkání tří zástupců prvních lyžařských klubů na našem území a stal se tak vůbec prvním národním lyžařským svazem na světě. Členy společně zakládajícími svaz byly Český Ski klub Praha, Český krkonošský spolek SKI Jilemnice a Český Ski klub Vysoké nad Jizerou. Svaz byl nazván Svaz lyžařů Království českého.

Prvním předsedou svazu se stal Jan Buchar, řídící učitel z malé krkonošské školy nedaleko Jilemnice. Po něm převzal vedení svazu zakladatel mnoha sportů v Čechách Josef Rössler-Ořovský, který přišel již v roce 1906 s návrhem na vytvoření mezinárodní lyžařské organizace. Na I. lyžařském kongresu v Oslo v r. 1910, na němž byla založená Mezinárodní komise lyžování, měl Svaz lyžařů v Království českém své zástupce a naši lyžaři se aktivně účastnili i následujících mezinárodních lyžařských kongresů.

Po vzniku Československa v r. 1918 nastala v organizaci našeho lyžování složitá situace. Lyžaři byli organizováni nejen v nově vzniklém Svazu lyžařů republiky Československé (SL RČS), který vznikl přejmenováním Svazu lyžařů v Království českém, ale také v Sokole, Klubu čs. turistů, Svazu čs. důstojníků, Orlu, DTJ (Dělnické tělovýchovné jednoty), ve skautských organizacích a jinde. Lyžaři německé národnosti měli své německé kluby. Během druhé světové války a německé okupace Čech, Moravy a Slezska, nastala stagnace a omezení lyžařského sportu v zemi. Ze SL RČS se stal jen Svaz lyžařů, který působil na území Protektorátu Čechy a Morava zbaveném pohraničních hor a jejich lyžařských center.

SL RČS byl v celém rozsahu obnoven bezprostředně po skončení války. Jeho činnost byla násilně ukončena brzy po komunistickém puči v únoru 1948, v témže měsíci splynuly všechny tělovýchovné organizace v celonárodní organizaci Sokol (ČOS). K 1.1.1957 byl založen Československý svaz tělesné výchovy a sportu (ČSTV) jako dobrovolná organizace. Po ukončení moci komunistické strany Československa bylo opět možné zřídit svaz jako samostatnou právnickou osobu s názvem Svaz lyžařů České republiky (SLČR). Od 1. 1. 1993 byl SLČR členem FIS. Poslední desetiletí stoletého života svazu naznačuje svými sportovními výsledky dobrý start do budoucna.

3.2 Trenér

Dle Jansy a kol. (2018) je pojem trenér přejatý z angličtiny (to train = vyučovat, instruovat, připravovat), kde je jím však víceméně označován člověk pečující hlavně o kondici sportovce (fyzickou přípravu). Pojetí termínu trenér spíše odpovídá anglické „coach“ (kouč), které se v češtině rovněž používá, zejména v týmových soutěžích (zvláště ve sportovních hrách), ale i v jiných sportech, jejichž průběh je časově dlouhodobější (např. úpolové sporty, vytrvalostní disciplíny aj.)

Jůva a Tomková (2010) trenéra vymezují jako pracovníka vykonávajícího přímou pedagogickou činnost, který musí mít pro tuto práci odbornou kvalifikaci, je bezúhonný a zdravotně způsobilý. Trenér je tedy odborně a pedagogicky vzdělaný tělovýchovný pracovník, který vede sportovcův tréninkový proces, přípravu na sportovní vystoupení i vystoupení samotné a spoluzodpovídá za dosažený výsledek. Na sportovní trenéry jako odborníky, kteří plánují, organizují a osobně řídí tréninky sportovců, klade současný sport stále vyšší nároky. Zvyšují se požadavky na jejich široké odborné znalosti, jež odpovídají současnému vědeckému rozvoji a které musí umět aplikovat při plánování a vedení sportovního tréninku. Vzdávající negativní problémy dnešního sportu současně kladou vyšší nároky na sociální a axiologické aspekty trenérské profese.

Denison (2007) uvádí, že trenér musí jasně chápat účel každé tréninkové jednotky, její význam pro tréninkový cyklus a celkové schéma přípravy, kterou je potřeba uzpůsobit měnícím se podmínkám v závislosti na růstu a dospívání sportovců.

Jak zmiňuje, Dovalil (2008), trenér během sportovní přípravy jedince nesmí opomíjet ani psychologické aspekty přípravy. Každá tréninková jednotka by měla být motivována tak, aby o ni měl sportovec zájem, v opačném případě se snižuje efektivita tréninku.

Časté opomíjení psychologické stránky sportovní přípravy potvrzuje také Jones (2006), který ve své práci zmiňuje, že se během vzdělávání trenérů nedostatečně zaměřujeme na pedagogické teorie. Podstatou sportovního kouče je učit a rozvíjet sportovce, tak aby se jejich výkon zlepšoval. Kouč je pedagog, který rozšiřuje tradiční koncept trénování a posouvá pohled na trenéry, kteří mají primární funkci vychovatele.

Jansa a kol. (2018) rozlišují dvě hlavní standardní profese, z nichž každá má další dvě komponenty.

1. Trenér orientovaný na osoby participující ve sportu:

- Trenér začátečníků (děti, mládež, dospělí),
- trenér rekreačně sportujících.

2. Trenér výkonnostně orientovaných sportovců:

- Trenér talentovaných sportovců (děti, mládež, dospělí),
- trenér profesionálních sportovců.

Trenéři tedy působí jednak ve sportu vrcholovém či výkonnostním, jednak ve sportu rekreačním a také školním, a to nejen na školách se sportovním zaměřením, ale i na školách klasických v rámci mimotřídních aktivit (sportovní hry, kroužky, příprava na různé sportovní soutěže apod.).

3.2.1 Typy trenéra

Různé typy trenérů do několika skupin rozdělují Tutko a Richards (1971):

- **Autoritářský:** Trenér, který od svých svěřenců očekává bezchybné plnění svých požadavků na výkon, jak při tréninku, tak poté v soutěži. Vztah se svým svěřencem má omezený pouze na trenér – sportovec. Trenér má pevně nastolená pravidla a očekává, že je budou jeho svěřenci dodržovat.
- **Intenzivní:** Tento typ souvisí s autoritářským typem trenéra, ovšem nevyužívá tolik tresty za nedostatečné plnění úkolů. Je vztahovačnější a emocionálnější, tudíž často také nespokojený.
- **Přátelský:** Trenér, který je opakem autoritářského typu trenéra. Oblíbený u svých svěřenců. O své svěřence projevuje zájem i v osobním životě a jejich vztah je tedy přátelský.
- **Snadný:** Trenér, který je opakem trenéra intenzivního. Nenechá se snadno rozhodit a je více v psychické pohodě. Dost často za ničím nevidí překážku a problémy lehce překonává.
- **Chladný počtář:** Navenek působí chladně a bez emocí, což nepříspěvá k vytvoření příjemné atmosféry. Je však velmi dobrý v získávání potřebných informací a dobře se vzdělává.
- **Tradicionalista:** Nemá rád změny, které se týkají tréninkových jednotek, stojí si za užíváním metod, které se již v minulosti osvědčily.

- **Inovátor:** Nebojí se zařadit do tréninku nové metody a rád zkouší nové věci, dokonce i ty, které navrhnou jeho svěřenci, nebrání se změnám a je tedy opakem trenéra tradicionalisty.
- **Improvizátor:** Velmi dobře se adaptuje na podmínky, jeho tréninkové jednotky se tedy málokdy opakují. Dobře pracuje s odlišnostmi jednotlivých jedinců, ale někdy tréninky působí trochu zmateně bez řádu.

Někteří trenéři jsou mimořádně úspěšní a jiní ani přes své nejlepší úsilí nejsou produktivní. Gordon (2009) uvádí, že úspěšnost trenéra je velmi ovlivněna jeho vztahem se sportovci. Od trenéra se vyžadují specifické znalosti a dovednosti ve vztahu ke sportovci i sportu, trenér by ale také měl být efektivním praktikem při implementaci těchto dovedností.

3.2.2 Styly vedení

Pohled na výše uvedené typy trenérů může rozšířit i pohled od Periče a kol. (2012), který popisuje následující styly trenérského vedení.

Autoritativní vedení je užívané především u malých dětí. S nimi není možné příliš diskutovat o problémech a jejich řešení, protože mají velmi malé životní i sportovní zkušenosti. Významnou úlohu hraje i nedostatečně vyvinutá nervová soustava. Tento styl automaticky neznamená být tvrdý na děti, popř. chovat se k nim jako generál k nesvéprávným vojákům. Právě naopak. Dětem by mělo být vždy vysvětleno, proč je rozhodnutí takové a z jakého důvodu byl zvolen daný způsob řešení věci.

Demokratické vedení by mělo být součástí práce trenéra už od nejmladších dětí a jeho význam s přibývajícím věkem dětí narůstá. Už u nejmenších dětí je možné společné rozhodování o tom, jestli půjdou hrát kopanou, nebo raději basketbal, a proč byl zařazen do tréninku nácvik akrobatické hvězdy. U starších dětí (pubertálního věku) lze připustit i určité diskuse na téma strategie v závodě či utkání, příklady řešení kázeňských problémů, popřípadě, které cvičení připadá mladým sportovcům vhodnější z hlediska jejich uplatnění v závodě.

Liberální vedení není „stylem“ v tom pravém slova smyslu, ale spíše dokladem nerozhodnosti či neschopnosti trenéra. Vždy by mělo být pečlivě zvažováno jeho zařazení, ale na druhou stranu se mu není nutné v některých momentech vyhýbat. Svůj smysl má např. v přechodném období, kdy si děti samy určují, co chtějí dělat při různých výletech, mimo-tréninkových akcích apod.

Jansa a kol. (2018) rozšiřují styly vedení o oblast zaměření trenéra v pedagogických postupech a o oblast způsobu řízení sportovců v soutěži.

Trenér v oblasti pedagogických postupů

- a) Vědecko-systematický – teoreticky fundovaný, vše má dokonale promyšlené, přístupný novým poznatkům, úspěšně konfrontuje teorii s praxí.
- b) Empirický – uplatňuje především své praktické zkušenosti, podceňuje teorii, v tomto smyslu je až konzervativní, obvykle dobře vychází s lidmi.

Trenér v oblasti soutěží

- a) Taktický – má vždy propracovaný postup, sportovce neustále řídí, upozorňuje na aktuální situace, je vždy dobře informován o soupeři.
- b) Emocionální – usiluje o udržení dobré nálady, dokáže regulovat citové projevy svých svěřenců, umí je zdravě „vyhecovat“, někdy až přehnaně riskuje bez racionální úvahy.
- c) Psychologický – dokonale zná psychiku svěřenců, včetně jejich projevů v zátěžových situacích, dokáže účelně regulovat sebe i druhé, dobře motivuje.

3.2.3 Role trenéra

Jansa a kol. (2018) uvádí základní role trenéra, kterými jsou:

- Instrukční role (vedení tréninku, podávání instrukcí a informace k aktuálním procesům učení aj.),
- role стратега (vedení svěřenců v soutěžích a vymýšlení taktiky),
- role terapeuta (ovlivnění svěřenců tělesné i psychické).

Detailnější podoba varianty základních rolí:

- Informátor (instruuje, vysvětluje a reaguje na otázky svěřenců),
- důvěrník (chápe osobní problémy sportovců),
- ukázkovatel (schopen nekompromisně zakročit),
- motivátor (podněcuje k vyšší aktivitě),
- referent (některé pokyny a problémy přenáší na vedení oddílu nebo klubu),
- vychovatel (ovlivňuje sportovcovy názory, postoje, zájmy a občas i jeho vlastnosti).

Na základě rozdělení rolí trenéra, které sestavili Jansa a kol. (2018), by se dalo říci, že trenér by měl být svým způsobem i manažer a psycholog. To potvrzují i Cassidy, Jones a Potrac (2004), kteří ve svém díle sdělují, že by měl být částečně manažerem lidí. Jejich názor potvrzuje i Čáslavová (2020), která zařazuje mezi hlavní manažerské funkce plánování, organizování, výběr a rozmístění spolupracovníků, vedení lidí a kontrola. Trenéři musí naplánovat tréninkové cykly svých svěřenců, jednotlivá soustředění a soutěže, následně je zorganizovat a uskutečnit, a to mnohdy za pomoci trenérských asistentů a trenérů, kteří se specializují například na kondiční stránku sportovce. Se všemi těmito lidmi by měl trenér dobře komunikovat a kontrolovat provedenou práci jejich i sportovců. Přesně tyto vlastnosti jsou u trenéra důležité a dělají z něj částečně manažera.

Jansa a kol (2018) jako jednu z hlavních rolí trenérů uvádí roli terapeuta. Gregor (2013) je toho názoru, že každý trenér psychicky ovlivňuje své svěřence a vytváří atmosféru na tréninku i soutěžích. Dle Ruiz-Estebanové a kol. (2020) se u profesionálních sportovců běžně vyskytuje větší míra motivace, zato u amatérských sportovců je vyvíjen menší tlak na výkon a sportovci jsou vystaveni stresu méně než profesionálové, proto je důležité, aby trenér uměl pracovat i s psychickou stránkou sportovce. Psychickými výzvami pro sportovce bývají nejčastěji soutěže. Jak ale uvádí Thelwell, Harwood a Greenlees (2017), sportovci zařazení nejprve do kategorie juniorů a následně přecházející do seniorské kategorie jsou vystaveni dvěma velmi specifickým psychickým výzvám:

- Jako poslední ročník v kategorii junior mají sportovci poslední příležitost předvést nejlepší výkon ve své vlastní kategorii,
- jako první ročník v kategorii senior se sportovci setkají se zralejšími, zkušenějšími a staršími sportovci, proti kterým je těžší soupeřit.

Psychickou atmosféru na trénincích pozitivně ovlivňuje optimismus, společenská a družnost trenéra, naopak vlastnosti jako bezcharakternost, neupřímnost, falešnost, škodolibost, pomstychtivost, nedostatek sebereflexe, urážlivost a nespravedlivost působí negativně. Dle Gregora (2013) patří mezi trenérské vlastnosti s největším negativním vlivem na svěřence nedůslednost, nepořádnost, nedochvilnost a také nedostatek pracovní disciplíny. Dle Thelwella, Harwooda a Greenleese (2017) se výkon trenéra zlepšuje, pokud se vyvíjí a zlepšuje v porozumění svým svěřencům.

3.3 Kompetence

V této kapitole jsou vysvětlené pojmy týkající se kompetencí, které Linhart (2010) ve slovníku cizích slov pro nové století definuje jako pravomoc a rozsah působnosti.

3.3.1 Anatomie kompetence

Slovník cizích slov ABZ.cz (2005) definuje význam kompetence jako:

- Rozsah působnosti nebo činnosti oprávnění a povinností svěřených právní normou urč. orgánu nebo organizaci, příslušnost po odborné nebo věcné stránce, funkční nebo služební pravomoc,
- způsobilost provádět určitou činnost správně a efektivně, soubor či rozsah (požadovaných) znalostí, kvalifikace, schopností a dovedností nebo specifická schopnost či dovednost.

Macmillan (2002) v anglickém výkladovém slovníku definuje kompetenci (competence) jako schopnost vykonat něco uspokojivě nebo efektivně. Na dalším místě se uvádí i význam úředního oprávnění.

Pojem kompetence je tedy vykládán ve dvou základních významech:

- Kompetence jako pravomoc, oprávnění, obvyčejně udělované nějakou autoritou nebo patřící autoritě,
- kompetence jako schopnost a umění vykonávat nějakou činnost a být v příslušné oblasti kvalifikovaný.

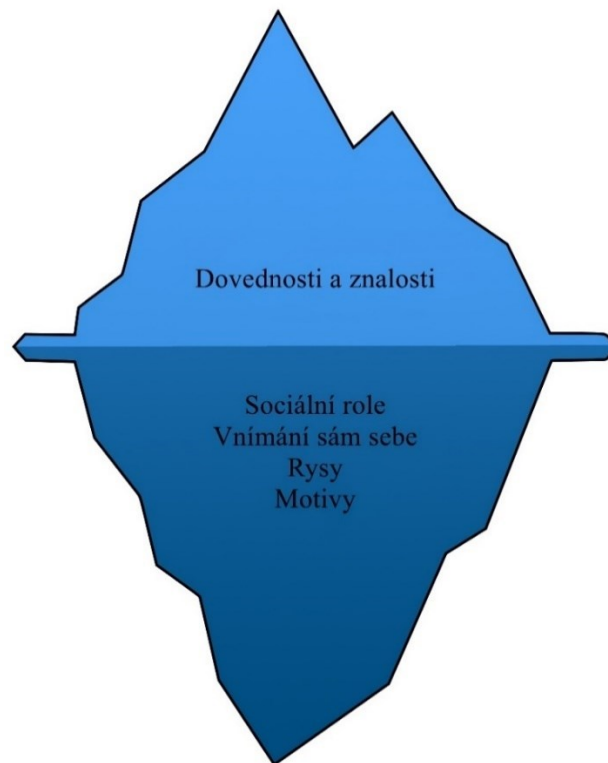
Rozdíl mezi oběma výklady spočívá v tom, že první výklad poukazuje na něco, co je člověku dané z venku, druhý výklad poukazuje na vnitřní kvalitu člověka, která je výsledkem rozvoje jedince.

Lze říci, že trenér pro výkon své pozice potřebuje kompetence dle výkladu obou případů. Tato práce se však více zabývá kompetencemi jedince ve smyslu druhého významu. Tedy dovednostmi, vlastnostmi a charakterem trenéra.

Dle Belze a Siegrista (2015) jedná jedinec kompetentně, pokud se chová přiměřeně situacím a v souladu sám se sebou. Nabývání klíčových kompetencí je celoživotní, individuální proces, který je udržovaný dynamikou učení se něčemu novému a přeučování a slouží k rozvoji osobnosti.

Jiný pohled k popisu kompetencí, a to podle Jaterkové (2006), používá společnost Hay Group. Ta přejímá k popisu kompetencí model ledovce. Obrázek 1 ukazuje různé složky kompetence. V analogii s obrázkem ledovce je ukázáno, že zatímco některé její elementy jsou snadno identifikovatelné a měřitelné, jiné elementy, i když velmi podstatné, je mnohem těžší odhalit.

Obrázek 1 – model ledovce dle Hay Group

Zdroj: vlastní zpracování dle Jaterkové (2006)

Jak komentuje Jaterková (2006), na povrchu ledovce se nacházejí dovednosti a znalosti, které je obecně mnohem jednodušší trénovat a rozvíjet. Složky kompetence ležící pod povrchem nejsou tak zjevné, ale velkou mírou řídí a kontrolují vnější chování. Sociální role a vnímání sebe samého existují na vědomé úrovni, zatímco rysy a motivy leží hluboko pod povrchem blíže lidskému nitru.

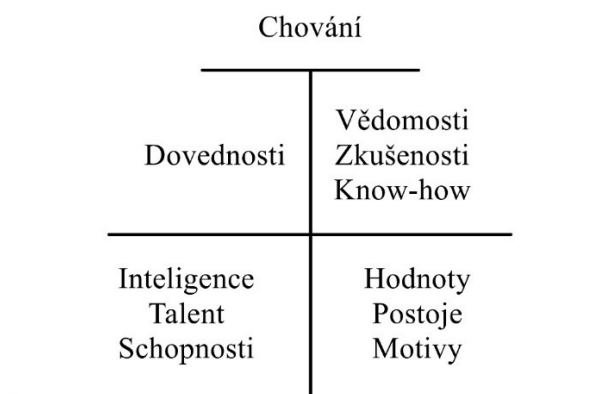
Základními složkami kompetence podle modelu ledovce tedy jsou:

1. Dovednosti zajišťující, že je člověk schopen vykonávat činnosti související s fyzickým nebo duševním úkolem. Pro úspěšné splnění úkolu je podle jeho složitosti potřeba různé množství dovedností.

2. Znalosti jako všechny poznatky o určité oblasti, která souvisí s prací vykonávanou na dané pozici.
3. Sociální role jako obraz, který jednotlivec ukazuje na veřejnosti. Obsahuje hodnoty a myšlenky.
4. Vnímání sebe sama jako víra ve vlastní schopnosti odráží identitu jednotlivce a ukazuje pohled člověka sám na sebe.
5. Rysy jako charakteristiky umožňující stabilní reakce na situace nebo na informace přicházející z prostředí. Zahrnují vrozené nebo hluboké charakteristiky osobnosti.
6. Motivy, tedy vnitřní pohnutky, které vzbuzují a udržují aktivitu.

Na základě Lucia a Lepsingera (1999) popisuje strukturu kompetencí i v jednoduchém hierarchickém modelu struktury kompetence Kubeš (2004).

Obrázek 2 – hierarchický model struktury kompetencí

Zdroj: vlastní zpracování dle Kubeše (2004)

Na vrcholku modelu na obrázku 2 se nachází chování jakožto jediný pozorovatelný projev člověka. Na druhém stupni modelu se objevují ostatní osobnostní charakteristiky jako dovednosti, vědomosti a zkušenosti, které jsou nezbytné k očekávanému chování a které vyžaduje daná pracovní pozice. Na základně pyramidy se nacházejí stabilní složky osobnosti jako motivy, postoje, hodnoty, ale i přesvědčení a životní filosofie. Tyto složky kompetence se ovlivňují nejobtížněji.

V porovnání s modelem ledovce zdůrazňuje hierarchický model navíc tyto složky kompetence:

- Zkušenosti – vytváří se v průběhu let. Jde o osvědčené postupy činností pro řešení různých situací.
- Know-how – znalosti, jak lze něco úspěšně uskutečnit.
- Intelligence – individuální úroveň a kvalita myšlenkových operací, která se projevuje při řešení problémů.
- Talent – soubor nadání, vloh a schopností člověka k určitým činnostem.
- Schopnosti – nevrozené vlastnosti člověka, které podmiňují vykonávání určité činnosti, které se rozvíjejí na základě vrozených vloh.
- Hodnoty – představují něco, co dává našemu životu smysl, pro co má cenu žít a podle čeho se můžeme v různých situacích orientovat.
- Postoje – pozitivní či negativní hodnocení a reakce jedince na nějaký aspekt světa. Také názor či připravenost člověka k určitému chování či jednání.

3.3.2 *Kompetence trenéra*

Denison (2007) zmiňuje, že v profesi sportovního trenéra existuje úzké spojení mezi znalostmi a kompetencemi.

Aby byl trenér svými svěřenci respektován a byl jim autoritou, je dle Jansy (2018) velice důležitá odbornost neboli teoretická i zkušenostní „vybavenost“ pro danou specializaci, dále pak didaktické předpoklady. To, co trenér zná, by měl být schopen předat svým svěřencům a naučit je to. Dále se odborníci shodují v požadavcích na charakterové a volní vlastnosti trenérů. Na základě jejich výpovědí se jeví jako nejdůležitější vlastnosti pracovitost, cílevědomost, čestnost, osobní spolehlivost, nezávislost, zásadovost, smělost, obětavost, vytrvalost apod.

Připomínány jsou též vlastnosti intelektu jako např. bystrost, originalnost, tvořivost, plánovitost, operativnost, předvídavost aj. Samotní trenéři ještě zdůrazňují způsobilost být pro sportovce názorným příkladem, důsledně dodržovat princip „jednoty slov a činů“, být důsledný v prosazování vytčených záměrů. Velký význam přisuzují i permanentně pocíťované potřebě dále se vzdělávat a snaze aplikovat do sportovní praxe nové, moderní přístupy. Nezbytným předpokladem úspěšnosti je systematicky pojatá profesionální příprava. To je podle Gordona (2009) bráno jako obecný soubor vlastností, jako vlastnosti, které jsou nazývány univerzální. Trenéři však vykazují odlišné chování, když čelí měnícím se podmínkám například v soutěži a tyto vlastnosti jsou brány jako situační. Proto je důležitá flexibilita v jejich stylu vedení.

Rozvíjením kompetencí v praktických a technických dovednostech může trenérům pomoci zvýšit množství času stráveného pohybovou aktivitou a snížit čas strávený čekáním. Cassidy, Jones a Potrac (2004) procentuálně rozdělují čas strávený na tréninkové jednotce, a to následovně: 25 % času stráveného svou pohybovou aktivitou, 25 % času stráveného řízenou fyzickou aktivitou, 22 % přijímáním informací a 28 % čekáním mezi aktivitami a vysvětlováním. Čekání mezi aktivitami zabírá poměrně velkou část tréninkové jednotky.

3.4 Kompetenční profil trenéra

Kompetence úspěšného trenéra by měly vést k vynikajícím výkonům jeho svěřence či svěřenců. Lara-Bercial a kol. (2017) vysvětlují, že profese trenéra je do své podoby realizována prostřednictvím mnoha kompetencí. K jejich naplnění je nezbytné, aby trenér disponoval potřebnými kompetencemi.

3.4.1 Primární funkce trenéra

Evropský rámec sportovního trenérství specifikuje šest primárních funkcí trenéra (viz obrázek 3, které definují jeho každodenní práci. Tyto primární funkce vznikly na základě konzultací a podrobné analýzy stávající literatury i z aktuálního výzkumu.

1. Nastavit vizi a strategii

Trenér ve spolupráci se sportovci a týmy vytváří vizi a strategii založenou na potřebách a fázi rozvoje sportovců a organizačním a sociálním kontextu plánu / programu.

Trenér vypracuje konkrétní plán, který nastiňuje kroky potřebné k uvedení dané strategie do života a uskutečnění vize.

2. Utvářet prostředí

Trenér pracuje se skupinou sportovců a přebírá odpovědnost za cíle individuální i cíle instituce.

Za tímto účelem se trenér pokouší optimalizovat prostředí, ve kterém program probíhá prostřednictvím zajištění optimálního prostředí, trenérských postupů, spoluprací a vedení dalších trenérů a pomocného personálu.

3. Budovat vztahy

Trenér buduje pozitivní a efektivní vztahy se sportovci a dalšími osobami spojenými s tréninkovým programem. To zahrnuje komunikaci na klubových, školních, federačních a dalších úrovních. Trenér je odpovědný za zapojení, přispívání a ovlivňování organizace v kontextu vytváření respektující a efektivní práce na vztazích s těmi, kterým se zodpovídá (např. s manažery, představenstvu klubu).

4. Vést praxi, příprava a řízení soutěží

Trenér organizuje vhodné a náročné praktiky s využitím efektivní pedagogiky a metodologie na podporu učení a zlepšování. Trenér se připravuje na cílené a vhodné soutěže a také dohlíží a řídí sportovce v těchto soutěžích. Trenér tvoří dodatečné a relevantní interní a externí konkurenční příležitosti, které jsou vhodné k podpoře individuálního a týmového rozvoje.

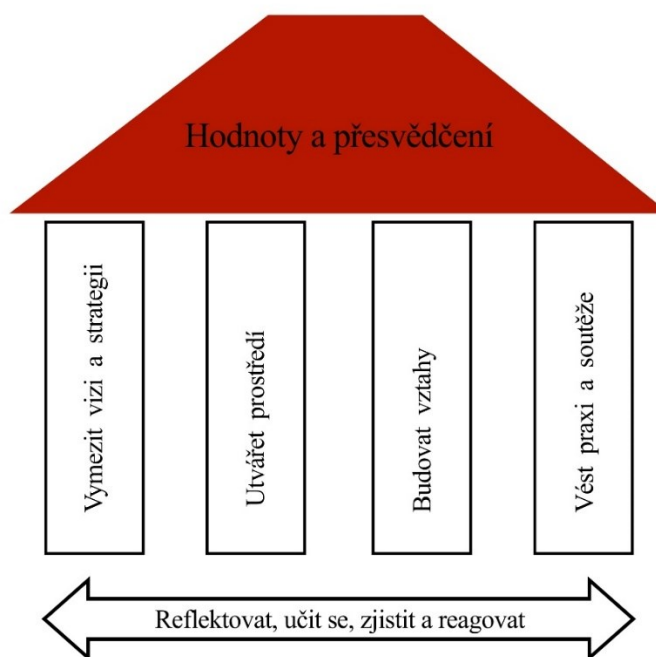
5. Vyhodnocovat situaci a reagovat na ni

Trenér sleduje události a vhodně na ně reaguje, včetně všech záležitostí na sportovišti i mimo něj. Efektivní rozhodování je nezbytné pro plnění této funkce a je schopností, která by měla být rozvíjena u všech trenérů v každé fázi jejich vývoje.

6. Přemýšlet a učit se

Trenér hodnotí trénink, soutěž či závod jako celek a neustále hledá zlepšení. Osobní hodnocení a reflexe navíc podporují proces neustálého učení a profesního rozvoje. Důležitou součástí tohoto procesu je snaha trenéra podporovat vzdělávání a rozvoj dalších trenérů. Uvedené primární funkce trenéra se vzájemně determinují a směřují k permanentnímu zlepšování trenérské práce.

Obrázek 3 – primární funkce trenéra

Zdroj: vlastní zpracování dle Lara-Bercial a kol. (2017).

Lara – Bercial (2017) uvádí, že každý z trenérů plní svou funkci s určitými rozdíly. Plnění trenérské funkce mohou ovlivnit vnější i vnitřní podmínky. Zkušení trenéři se častěji zabývají všemi trenérskými funkcemi než trenéři začínající. Soubor trenérských funkcí tvoří hodnoty, přesvědčení, pevné vize a strategie, které vycházejí z cílů sportovců a týmu.

Linz (2016) ve své knize *Úspěšné koučování týmu* podtrhuje jako důležité budování důvěry. Linz (2016) uvádí, že je jedno, jak moc je trenér vůdčí typ, hlavní je, si získat důvěru svých svěřenců, protože bez důvěry, ho nikdo nebude chtít následovat. Důvěra také ovlivňuje komunikaci mezi trenérem a jeho svěřenci. Jak zmiňuje Mellinger (1956), pokud mají jedinci důvěru k osobě, se kterou komunikují, je jejich vnímání komunikace efektivnější a lépe naslouchají.

Trenér by tedy měl být pro své svěřence vzorem, leadrem, měli by mu důvěřovat v každé situaci, jak v tréninku, tak v soutěži.

Linz (2016) uvádí 10 pravidel vedení:

- Vize,
- vypracované plány,
- energie,

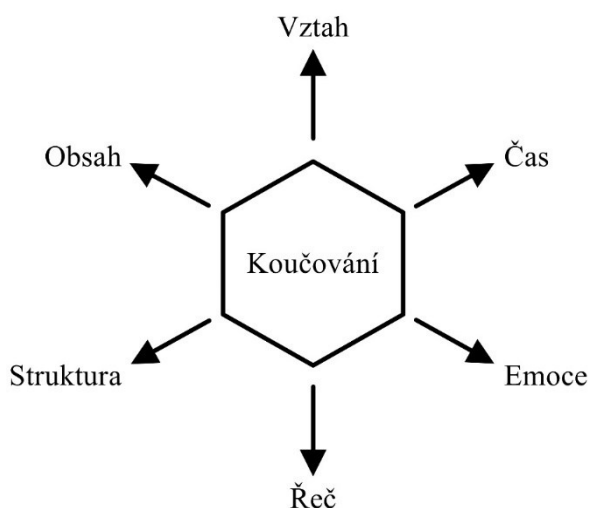
- být dobrým příkladem,
- jasné rozdělení rolí,
- otevřená komunikace,
- rychlé řešení konfliktů,
- vést naplno,
- získat respekt ostatních,
- přirozenost.

V následující podkapitole Linz (2016) vymezuje 6 faktorů efektivního projevu.

3.4.2 Faktory efektivního projevu

Linz (2016) popisuje šest faktorů, které vedou k efektivnímu projevu trenéra, lepšímu vzájemnému porozumění, motivaci svěřence, a tím k lepším výsledkům.

Obrázek 4 – šest faktorů koučování

Zdroj: vlastní zpracování dle Linze (2016).

Za těmito faktory se skrývá jedna základní otázka: Co, kdy a jak komu říkáme. Linz (2016) vysvětluje šest faktorů koučování.

1. Vztah

Než vůbec začnete přemýšlet, co a jak chcete svému týmu sdělit, musíte se nejprve postarat o vztahovou rovinu. Podstatné je zprostředkovat týmu pocit, že je pro vás důležitý a že za ním stojíte, ať se děje, co se děje. To nebrání tomu, abyste vymezili jasné hranice. Mnohem důležitější je, abyste chyby sportovce netrestali „odepíráním lásky“, ale

aby kritika nebo tresty zůstaly vždy na věcné úrovni. Vztah je samozřejmě zvláště ohrožen v krizových situacích. Pak je třeba s tímto faktorem zacházet velmi opatrně.

2. Obsah

Otázka je, co chceme sdělit. K jakému myšlení a jednání chceme svěřence povzbudit. Teprve po ujasnění obsahu, jsme schopni sdělení jasně formulovat.

Měly bychom však vždy respektovat, že obsah musí být: zajímavý, konkrétní, povzbudivý a stručný.

3. Struktura

Struktura slouží k tomu, aby si svěřenec uložil snadněji informace do paměti. Vždy je potřeba vysvětlit, o čem se právě hovoří. Zdůrazňovat vše podstatné. Trenér tedy musí svou řeč a myšlenky umět organizovat.

4. Řeč

Řeč by měla být jednoduchá, jasná, bez cizích slov. Je potřeba volit jazyk, který odpovídá úrovni svěřenců. Vždy by měla být pozitivně formulovaná, důrazná a pestrá. Měla by být používána gesta, doporučuje se mluvit v obrazech, neboť více smyslů podporuje psychickou aktivaci svěřence. K tomu přispívá i oslovení svěřence jménem.

Dle Gundersena a Hoppera (2009) má řeč jedince, v tomto případě trenéra, šest důležitých faktorů, které ji ovlivňují. Mezi tyto faktory patří hlasitost a rychlost, kterou jedinec mluví, kvalita jedincova hlasu, dále držení těla při mluvení, možná gestikulace a tělesný pohyb.

5. Čas

Nikdy nemluvte déle než 45 minut, pak se vytrácí koncentrace. Vždy pamatujte, a to i v případě, kdy je daleko méně času, že méně je někdy více.

6. Emoce

City hrají ve sportu významnou roli. Mohou nás omezovat, ale také nám mohou dát křídla a dopomoci k opravdu velkým výkonům.

Trenér vždy musí pečovat o pozitivní emocionální naladění svěřence. Během porady je tedy potřeba spojovat věcné informace s emocionálním projevem.

Dle výše uvedených skutečností se tedy jeví, že kompetence trenéra se neomezují jen na umění daného sportu, ale jsou daleko komplexnější a je potřeba, aby byl trenér nejen

sportovcem, ale i učitelem, psychologem, řečníkem a manažerem. Dle Daytona a Henriksena (2007) je lidská komunikace procesem „konstruování sdílených realit“ prostřednictvím sociální interakce. Toho však není snadné dosáhnout, navzdory spontánnímu způsobu, jakým většina komunikace probíhá. Mezi základní požadavky komunikace dle Vymětala (2008) patří:

- Zřetelnost,
- stručnost,
- správnost,
- úplnost,
- zdvořilost.

Jak Vymětal (2008) dále zmiňuje, je důležité tyto body dodržovat, jen tak je komunikace efektivní.

3.4.3 Postup při tvorbě kompetenčního profilu

Při tvorbě kompetenčního profilu považujeme některé fáze za důležité, a to včetně pořadí, ve kterém na sebe navazují:

- Přípravná fáze – základním bodem je obecné popsání kompetencí,
- definice kompetencí – výběr souboru požadavků, které budou u jednotlivých trenérů porovnávány a dále preferovány u rodičů a svěřenců,
- příprava online a písemného dotazníku,
- sběr dat – klíčové informace jsou získány formou dotazníku,
- analýza dat – třídění a seskupení načerpaných informací.

Tento postup bude dodržen i u tvorby kompetenčního profilu v závěru této práce.

3.4.4 Stanovení kompetenčního profilu

Kubeš (2004) uvádí, že identifikace kompetencí obvykle vyústí do vytvoření kompetenčního modelu. Kompetenční model popisuje konkrétní kombinaci vědomostí, dovedností a dalších charakteristik osobnosti, které jsou potřebné k efektivnímu plnění úkolů v organizaci. Pro přehlednost a snazší měření jsou tyto vědomosti, dovednosti a další charakteristiky seskupeny do homogennějších celků, nazývaných kompetence.

4 METODIKA PRÁCE

V této kapitole je podrobně popsán výzkumný soubor a metody, které byly použity při tvorbě této práce. Dále se v této kapitole věnuji sběru a následné analýze dat.

4.1 Výzkumný soubor

Pro tuto práci byly vybrány celkem tři výzkumné soubory. Trenéři a trenérky působící v České republice, sportovci, kteří se závodně věnují snowboardingu, a rodiče sportovců. Dle autorky této práce můžou výpovědi těchto výzkumných souborů dát dohromady potřebné informace a názory k sestavení kompetenčního profilu trenéra snowboardingu.

4.1.1 *Trenéři / trenérky*

Prvním výzkumným souborem pro dotazování jsou trenéři a trenérky, kteří se této funkci aktivně věnují. Za aktivního trenéra je považován ten trenér, který se v uplynulé sezóně zapojoval do výkonu sportovců, buď v tréninku, nebo při závodě. Další podmínkou pro výběr těchto trenérů je trenérská licence. Na tom, zda má trenér licenci 3., 2. nebo 1. třídy u výběru vhodných kandidátů, nezáleželo. Trenéři, kteří mají licenci 4. třídy, se označují jako praktikanti a neberou se tudíž jako plnohodnotní trenéři. I přesto, že již mají v oblasti jisté zkušenosti, nebyli do tohoto výzkumu zapojeni. Dotazník byl rozeslán deseti trenérům, jejichž svěřenci se účastní sérií závodů českého poháru, evropského poháru a světového poháru. Patří mezi ně také mladí trenéři, kteří ukončili svou sportovní kariéru a teď se věnují trénování druhých.

4.1.2 *Svěřenci*

Svěřenci jsou druhým a zároveň hlavním souborem pro dotazování. Sportovci byli rozděleni do dvou skupin.

- junioři od 15 do 17 let,
- dospělí nad 18 let.

Skupina dospělých byla rozdělena na amatéry a profesionály. Jeden profesionál je členem Red Bull týmu. Být součástí Red Bull týmu je pro sportovce v každém sportu pocta a mnohdy i splněný sen.

Jednotlivci byli bráni ze všech možných klubů po celé České republice. Rozdělení svěřenců do kategorií pomohlo při zjišťování rozdílných preferencí sportovce v závislosti

na jeho věku. Všichni respondenti se účastní soutěží. Jejich názor byl však při výzkumu také důležitý, protože oni zažili svého trenéra zase v jiných a mnohdy kritických situacích.

4.1.3 Rodiče svěřenců

Posledním souborem jsou rodiče dětí. Ačkoliv velká většina z nich neví, co sportovní příprava jejich dětí obnáší a co má obnášet, byl jejich názor při tvorbě této práce považován za důležitý. Sportovní příprava by se totiž z daleka neměla zaměřovat pouze na fyzickou stránku jedince, nýbrž také na jeho psychickou stránku. Tuto složku tréninku však mnoho trenérů podceňuje a někteří rodiče to poté na svých dětech pozorují v jejich běžném a osobním životě. Rodiče svěřenců znají trenéry svých dětí z jiného úhlu než jejich děti. S trenéry komunikují a svěřují jim své děti. Měli by v ně mít tedy důvěru a ve vztahu by měly panovat vzájemné sympatie.

4.2 Použité metody

Nejprve byl vytvořen seznam klíčových kompetencí vybraných na základě studia odborné literatury, závěrečných prací a autorčiných osobních zkušeností s trenéry. Autorka byla od roku 2015 aktivní závodnicí pod Českým svazem lyžařů a byla zapsána v reprezentaci České republiky. V letech 2016 – 2019 byla členkou A-týmu reprezentace ve snowboardcrossu.

Kompetencemi důležitými pro sportovní trenéry se v minulosti zabývalo několik autorů. Charakterovými vlastnosti osobnosti trenéra se zabývali například Jansa (2018), také Gregor (2013) a okrajově i Cassidy, Jones a Potrac (2004), kteří ve svém díle zmiňují kromě charakterových vlastností také schopnosti a dovednosti trenérů. Dovednostmi i schopnostmi se zabýval také Dvořák a kol. (2013). Rozdělení temperamentu osobnosti a definice jednotlivých rozdělení popisuje Blažej (2019). Na základě doporučení výše zmíněných autorů, byl sestaven seznam kompetencí použitých při tvorbě otázek.

V této práci byly kompetence rozděleny do třech skupin:

- a) Charakterové vlastnosti trenéra,
- b) schopnosti a dovednosti trenéra,
- c) znalosti a vzdělání.

Tyto skupiny byly taktéž zohledněny při tvorbě a členění dotazníku a podkladů pro polostrukturovaný rozhovor.

4.2.1 Charakterové vlastnosti

První skupinou kompetencí trenéra jsou charakterové vlastnosti. Mezi vybrané charakterové vlastnosti patří:

- Zodpovědnost,
- poctivost,
- důslednost,
- zkušenost,
- trpělivost,
- flexibilita (ve stylu vedení, při tvorbě tj: počasí, věk svěřenců),
- dochvilnost,
- pracovitost,
- cílevědomost,
- čestnost,
- nezávislost (časově např.: vůči rodině),
- zásadovost,
- obětavost,
- vytrvalost,
- bystrost,
- originálnost,
- tvořivost,
- plánovitost,
- předvídavost,
- operativnost (při uskutečnění tj, při zranění svěřence atd.).

Dále byly respondenty hodnoceny schopnosti a dovednosti.

4.2.2 Schopnosti a dovednosti

Druhou skupinou kompetencí trenéra jsou jeho schopnosti a dovednosti. Mezi vybrané schopnosti a dovednosti patří:

- Dovednost v jízdě na snowboardu,
- schopnost identifikace provedených chyb,
- schopnost vysvětlit správné provedení,
- schopnost předvedení správného provedení,

- schopnost komunikace (verbální i neverbální),
- schopnost motivace druhých,
- umění jednat s lidmi,
- schopnost organizační činnosti (práce se skupinami),
- schopnost využít efektivně čas,
- schopnost servisu snowboardových pomůcek.

V neposlední řadě byly respondenty také hodnoceny znalosti a dosažené vzdělání trenérů.

4.2.3 Vzdělání a znalosti

Třetí skupinou kompetencí trenéra je jeho vzdělání a znalosti. Mezi vzdělání a vybrané znalosti patří:

- Licence trenéra 1. třídy (nejvyšší),
- licence trenéra 2. třídy,
- licence trenéra 3. třídy,
- středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou,
- znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni),
- znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek),
- znalost pravidel snowboardingu,
- znalost zdravotní péče a první pomoci,
- řidičský průkaz,
- finanční gramotnost.

Pro sběr dat byly využity dvě metody. Kvalitativní metoda polostrukturovaného rozhovoru s jedním sportovcem, který je členem mezinárodního Red Bull týmu, tudíž má pohled na kompetence trenérů rozšířený i o pole trenérů, kteří působí v jiných zemích. A kvantitativní metoda online dotazování, která byla zvolena jako nejvhodnější u zbylých respondentů.

4.2.4 Online dotazníky

Po studiu odborné literatury a závěrečných prací byly vytvořeny online dotazníky. Forma online dotazování byla zvolena z důvodu její praktičnosti a nižší finanční náročnosti. Respondenti pocházeli z různých částí České republiky a online se mohlo výzkumu

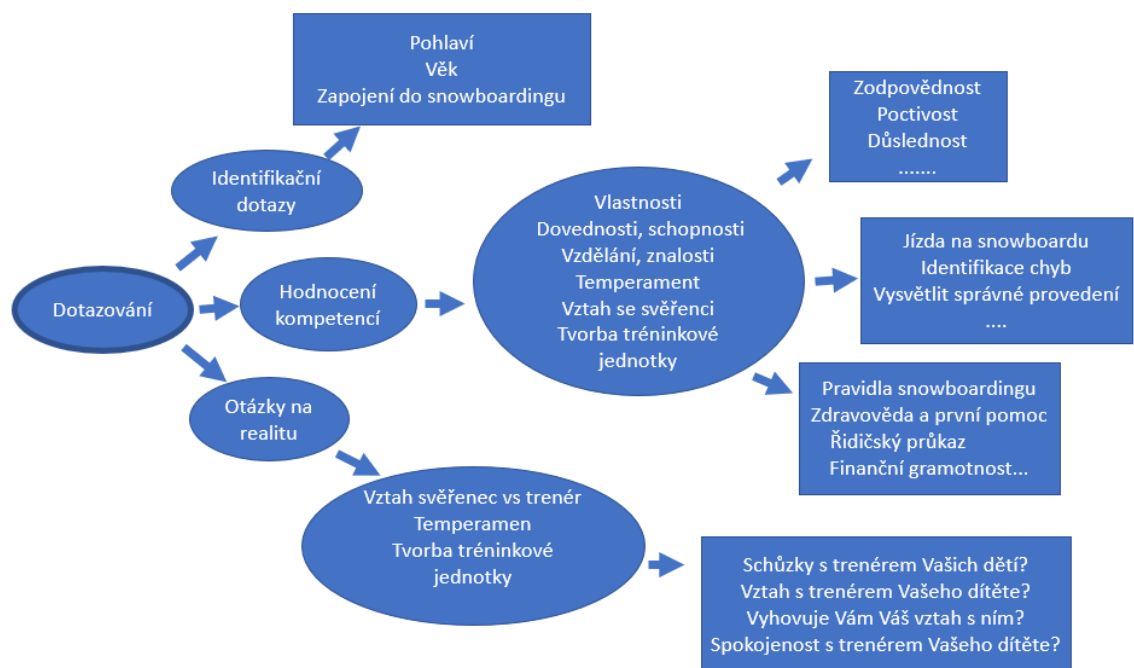
zúčastnit větší množství osob. Dotazníky byly dostupné prostřednictvím aplikace Google Forms, která umožňuje větvení dotazníku.

V úvodu dotazníku byli jedinci seznámeni s problematikou, kterou se tato práce zabývá. Svým souhlasem s účastí ve výzkumu byli vpuštěni do hlavní části dotazníku obsahující otázky. Dotazníky byly uzpůsobeny jednotlivým skupinám respondentů, kterým byly určeny. Některé otázky v dotazníku byly pro všechny respondenty stejné a některé se velmi lišily, z důvodu jejich odlišné pozice a vztahu ke snowboardingu a trenérům.

Otázky na odpovědi byly zvoleny formou výběru z možností, dále formou přiřazování čísel podle stupně důležitosti jednotlivých položek, které byly na výběr, a formou jednoduchých odpovědí ano, spíše ano, spíše ne a ne.

Elektronický dotazník byl rozdělen do tří skupin otázek, které jsou znázorněny v obrázku číslo 5.

Obrázek 5 – elektronické dotazování

Zdroj: vlastní zpracování

Na obrázku jsou sepsány dotazy, které se týkaly identifikace respondentů. Respondenti uváděli pohlaví, věk, a zda jsou trenéři, sportovci, nebo rodiče. Dále otázky, které se týkaly hodnocení kompetencí. V těchto otázkách respondenti hodnotili důležitost jednotlivých vlastností, dovedností, schopností, vzdělání a znalosti trenérů. Hodnotit kompetence bylo možné na škále od jedné do pěti, kdy kompetence označena číslem

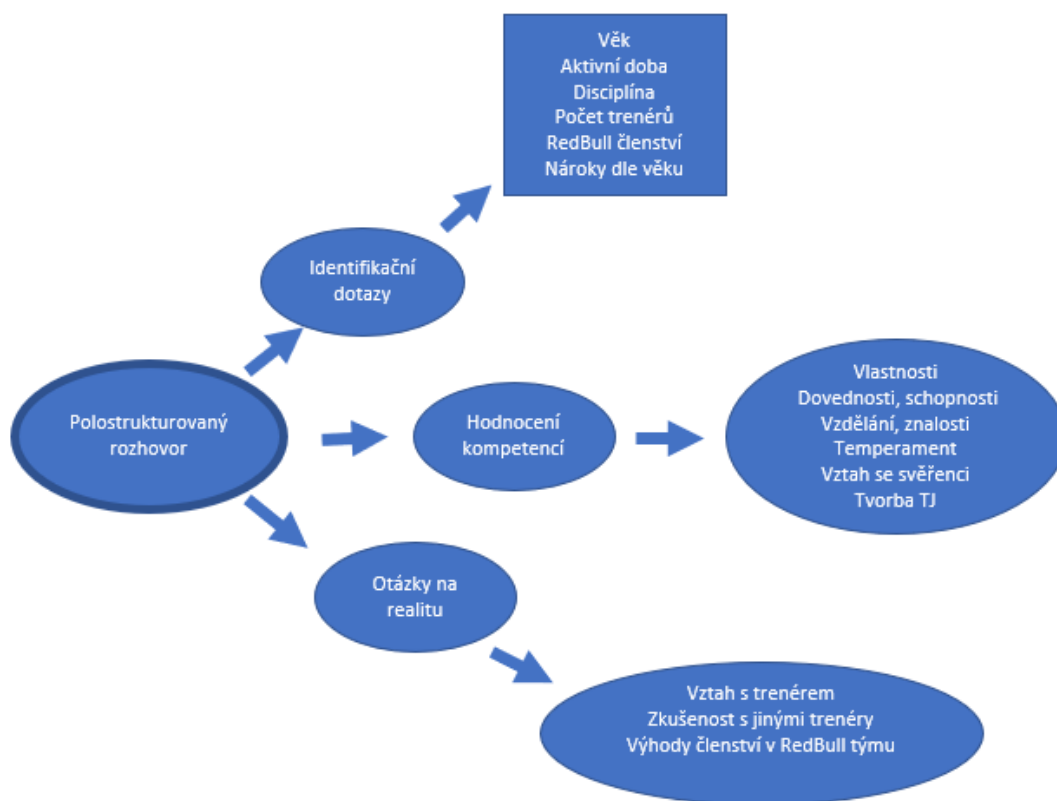
jedna byla brána respondenty jako nedůležitá a kompetence označena číslem 5 byla brána jako nejdůležitější. Jedinci hodnotili jaký je nejlepší možný temperament trenéra. Dále jaký by měl z jejich pohledu být trenérův vztah se svěřenci a jak si myslí, že by měla probíhat tvorba tréninkové jednotky. Posledním souborem otázek jsou otázky, díky kterým byla zjištěna ve výzkumu realita, jaká je momentálně ve snowboardové komunitě v České republice. Díky těmto otázkám lze porovnat představu a ideální kompetenční profil trenéra snowboardingu s reálnými profily českých trenérů snowboardingu.

4.2.5 Polostrukturovaný rozhovor

Po výběru respondenta byl připraven scénář polostrukturovaného rozhovoru. V úvodu rozhovoru byl sportovec seznámen s problematikou, kterou se zabývá tato bakalářská práce. Vybraný sportovec má bohaté zkušenosti s trenéry nejen na poli České republiky, ale také v zahraničí, proto byla vybrána metoda polostrukturovaného rozhovoru. Respondent tak mohl odpovídat volně, bez omezení možnostmi dotazníku, což umožní získat pro výzkum pestřejší materiál.

Z důvodu časové vytíženosti sportovce právě začínajícího svou přípravu na další sezónu, probíhal rozhovor online v aplikaci Teams. Otázky u rozhovoru byly rozděleny do třech skupin, které jsou znázorněny na obrázku 6.

Obrázek 6 – polostrukturovaný rozhovor

Zdroj: vlastní zpracování

Identifikační otázky, které se týkaly respondenta, jsou znázorněny v obrázku 6 nahoře. Pohlaví respondenta autorka znala už při výběru sportovce. Během rozhovoru byl sportovec dotázán na jeho věk, a jak dlouho se věnuje své disciplíně. Dále pak kolik trenérů ho během sportovní kariéry trénovalo, jestli se v průběhu let měnily, a případně jak, jeho nároky na trenéry. A kdy se dostal do Red Bull týmu. Dále jsou sepsány otázky, které se týkaly hodnocení kompetencí trenérů. Dále otázky vztahující se k temperamentu trenéra, otázky na tvorbu tréninkové jednotky a zapojení svěřenců do jejího plánování. Jako poslední jsou vypsány otázky, které hodnotily realitu. Jeho zkušenosti s trenéry, nejen na poli České republiky, výhody členství v Red Bull týmu a jiné.

4.3 Pilotáž

Před rozesláním dotazníků respondentům byla provedena pilotáž – autorka ověřovala formulaci otázek, volbu druhu otázek a možnosti odpovědí. Připravené dotazníky byly rozeslány dvěma trenérům, pěti sportovcům a čtyřem rodičům. Na základě jejich zpětné vazby byl dotazník doplněn o několik dalších možností odpovědí. Dále byla k některým otázkám přidána možnost odpovědi „Nevím“. Autorka přidala definice jednotlivých typů

temperamentu, protože někteří si nebyli jisti charakteristickými rysy pro sangvinika, cholera, flegmatika a melancholika. Se srozumitelností otázek neměl problém žádný z testujících.

4.4 Sběr dat

Sběr dat pomocí elektronických dotazníků probíhal na konci dubna 2023 na webu google.com/forms. Pro výzkum byl vytvořen seznam e-mailových adres trenérů, kterým byl odeslán odkaz na dotazník. E-mailové adresy byly vybrány na poli závodů českého poháru. Trenéři byli dopředu seznámeni s výzkumem, a pokud souhlasili s jejich zapojením, zapsali jejich e-mailovou adresu do seznamu, který byl následně použit pro rozeslání odkazu s dotazníkem. Na seznamu trenérů bylo 10 e-mailových adres, které byly použity. Trenéři po vyplnění dotazník přeposlali na e-mailové adresy rodičů jejich svěřenců a do společných skupin sportovních klubů v aplikaci Whatsapp a Facebook, ve kterých jsou sportovci. Předběžně bylo počítáno s výsledky odpovědí od padesáti respondentů. Očekávání se naplnilo, protože výzkumu se zúčastnilo bezmála šedesát jedinců. Dotazník bylo možné vyplnit i na mobilním telefonu a časově nebyl náročný. Doba trvání vyplnění dotazníku byla deset až patnáct minut. Všechny odpovědi a výsledky dotazníků byly v elektronické podobě. Dotazník bylo možné kdykoliv v průběhu vyplňování ukončit a neodeslat v případě, že by se některé otázky zdály respondentovi nevhodné.

Sběr dat pomocí polostrukturovaného rozhovoru probíhal prostřednictvím aplikace Teams začátkem května 2023. Pro výzkum byly vytvořeny otázky, na které byl dotazován profesionální sportovec. Dotazovaný sportovec je členem Red Bull týmu a byl vybrán na základě jeho bohatých zkušeností. Kontaktování sportovce proběhlo přes aplikaci Instagram a po domluvě bylo stanoveno datum rozhovoru. Rozhovor trval dvacet minut a respondent nemusel odpovědět na všechny otázky a mohl rozhovor kdykoli ukončit.

4.5 Analýza dat

Po sběru dat z elektronických dotazníků, byla data převedena a analyzována funkcí v programu Microsoft excel. V programu byly následně vytvořeny tabulky a některé grafy zaznamenávající výsledky výzkumu. Ostatní grafy byly vytvořeny v aplikaci Google Forms, ve které sběr dat probíhal. Data, která byla během výzkumu získána, byla rozdělena do tří skupin. Skupina identifikačních dotazů, skupina hodnotící kompetence

a skupina, která obsahuje otázky na realitu. Výsledky identifikačních dotazů byly zaznamenány v grafech. Odpovědi na otázku týkající se věku byly rozděleny do tří skupin. Do skupiny sportovci, trenéři a rodiče trenérů. U dotazů na věk respondentů byla vypočítána absolutní a relativní četnost.

U dotazů, které se týkaly hodnocení kompetencí, byl vytvořen aritmetický průměr z výsledků hodnocení a byl vypočten rozptyl daných hodnocení u jednotlivých kompetencí. Kompetence poté byly podle hodnot aritmetického průměru seřazeny od největšího po nejmenší aritmetický průměr. Díky seřazení kompetencí podle aritmetického průměru, bylo možné rozřadit kompetence podle důležitosti. U každé kompetence byla vypočtena absolutní četnost hodnocení a následně i její relativní četnost. Pro zjištění odlišnosti v preferencích, u sportovců v závislosti na věku, byl pro každou kompetenci a věkovou skupinu vypočten aritmetický průměr z hodnocení. Pro zjištění rozdílnosti v odpovědích žen a mužů byly vypočteny aritmetické průměry hodnocení kompetencí, u obou pohlaví a následně rozdíl těchto aritmetických průměrů. Poslední soubor, a tedy soubor dotazů na realitu, byl vyhodnocen a výsledky byly porovnány v grafech s představou respondentů.

5 ANALYTICKÁ ČÁST

Na základě zpracování dat ze všech tří skupin dotazů (identifikačních, dotazů hodnotící kompetence a dotazů na realitu), byly vytvořeny grafy a tabulky, které sloužily k interpretaci výsledků výzkumu. Díky výsledkům bylo nejen možné porovnání představy o trenérovi a reality na poli českého snowboardingu, ale také vytvoření kompetenčního profilu trenéra snowboardingu.

5.1 Elektronické dotazování

Otázky v elektronických dotaznících zjišťovaly ideální představy respondentů a realitu. Interpretované výsledky byly porovnány, nejen mezi sebou, ale také s výsledky z polostrukturovaného rozhovoru s profesionálním sportovcem týmu Red Bull.

5.1.1 Identifikační dotazy

Otázky v elektronickém dotazování byly rozděleny do více skupin.

- dotazy pro všechny stejné (obecné),
- dotazy pro sportovce,
- dotazy pro trenéry,
- dotazy pro rodiče sportovců.

Dále byly identifikační dotazy členěny na obecné dotazy.

5.1.1.1 Obecné dotazy

Mezi identifikační dotazy v počátku dotazníku se řadily dotazy na pohlaví respondentů, výsledek je znázorněn v grafu 1, dále byla zjištěna pozice dotazovaných, zda jsou sportovci, trenéři, nebo rodiče trenérů a následně i věk, u kterého byla vypočtena absolutní četnost a relativní četnost jednotlivých skupin. Věk je ve třech tabulkách na základě pozice respondentů. V tabulce 1 je vyobrazen věk sportovců, díky údajům absolutní četnosti je viditelné, že nejčastěji byl věk sportovců 18 – 24 let.

Tabulka 1 – věk sportovci

sportovci		
Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost
15 - 17	12	35%
18 - 24	16	47%
25 - 29	5	15%
30 a více	1	3%

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 2 jsou výsledky absolutní a relativní četnosti věku u trenérů. Největší procentuální zastoupení trenérů bylo ve věku 31 – 40 let.

Tabulka 2 – věk trenéři

trenéři		
Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost
18 - 25	3	30%
26 - 30	2	20%
31 - 40	4	40%
41 a více	1	10%

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 3 znázorňuje odpovědi rodičů sportovců na jejich věk. Z tabulky je zjevné, že žádný z rodičů nebyl ve věku 30 – 40 let a největší zastoupení bylo u rodičů ve věku 46 let a více.

Tabulka 3 – věk rodiče

rodiče sportovců		
Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost
30 - 40	0	
41 - 45	6	40%
46 a více	9	60%

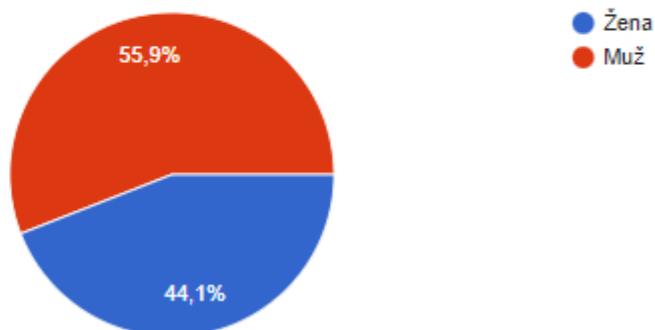
Zdroj: vlastní zpracování

V grafu 1 je znázorněno zastoupení pohlaví respondentů výzkumu. Elektronického dotazníku se účastnilo 59 respondentů. 55,9 % z nich byli muži a 44,1 % byly ženy.

Graf 1 – pohlaví respondentů

Pohlaví:

59 odpovědí

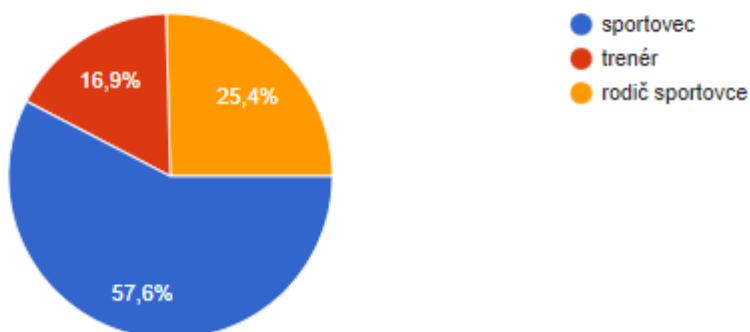
Zdroj: vlastní zpracování

V grafu 2 jsou zaznamenány výsledky otázky: V jaké jste pozici? Z grafu je zjevné, že nejvíce se výzkumu účastnilo sportovců, konkrétně 57,6 %. Odpovídajících rodičů na elektronický dotazník bylo 15, neboli 25,4 %. Nejméně se zapojilo do výzkumu trenérů, těch bylo celkem 16,9 % (10 trenérů).

Graf 2 – pozice respondentů

V jaké jste pozici?

59 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi prvními otázkami byli respondenti dotazováni, jak dlouho jsou ve své pozici zapojeni do snowboardingu. Možnosti odpovědí byly zvoleny následovně:

- Méně jak dva roky,
- dva roky,

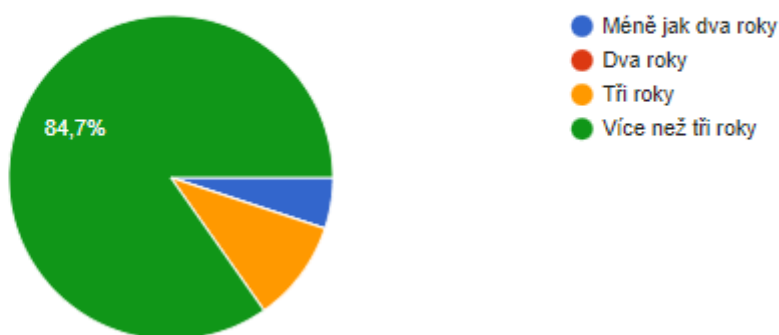
- tři roky,
- více než tři roky.

V grafu 3 lze vidět, že největší počet dotazovaných je zapojeno do snowboardingu více než tři roky, konkrétně 84,7 %. Žádný z respondentů neodpověděl možností dva roky. Méně jak dva roky je zapojeno do snowboardingu 5,1 % a tři roky zodpovědělo 10,2 %.

Graf 3 – doba zapojení do snowboardingu

Jak dlouho jste zapojeni do snowboardingu?

59 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

Další podkapitola přibližuje dotazy směřované sportovcům.

5.1.1.2 Dotazy pro sportovce

Jedním z hlavních dotazů pro sportovce byl dotaz, zda se alespoň 3x ročně účastní závodů. Na tuto otázku odpovídali, jak junioři 15 – 17 let, tak senioři 18 let – a více. Odpovědi seniorů jsou zaznamenány v grafu 4. Všech 12 juniorských sportovců zapojených do výzkumu odpovědělo, že se všichni účastní závodů minimálně 3x ročně.

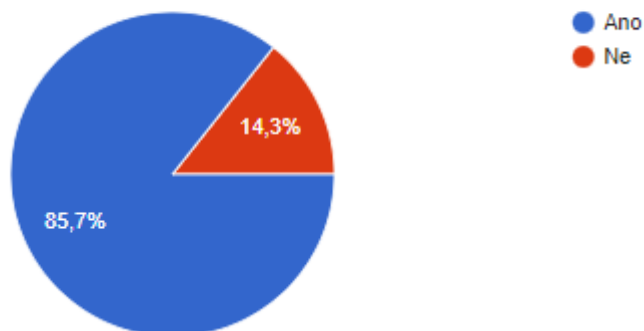
V grafu 4 jsou znázorněny odpovědi seniorských sportovců. Závodů alespoň 3x se účastní 85,7 % dospělých sportovců. Zbýlých 14,3 % se za sezónu účastní menšího počtu závodů než tři. Na tuto otázku odpovědělo 21 dospělých sportovců z 22 dospělých sportovců.

Graf 4 – účast na závodech, senioři

Účastníte se alespoň 3x ročně závodů?

21 odpovědí

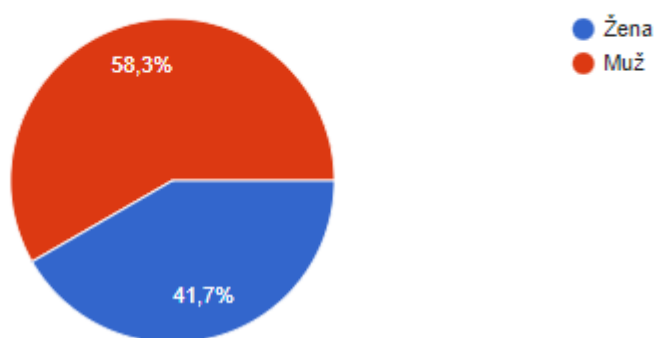
Zdroj: vlastní zpracování

Další dotazy mířené sportovcům se týkaly převážně jejich trenérů, jakého pohlaví je jejich současný trenér, kolik trenérů jich v životě trénovalo a také, jestli mají i jiné trenéry, případně jaké. V grafu 5 je vyobrazeno pohlaví trenérů juniorských sportovců ve snowboardingu. Na tento dotaz odpověděli všichni junioři. Sportovce trénují více muži, přesněji o 16,6 % více než ženy.

Graf 5 – pohlaví trenéra, junioři

Je Váš trenér žena, nebo muž?

12 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

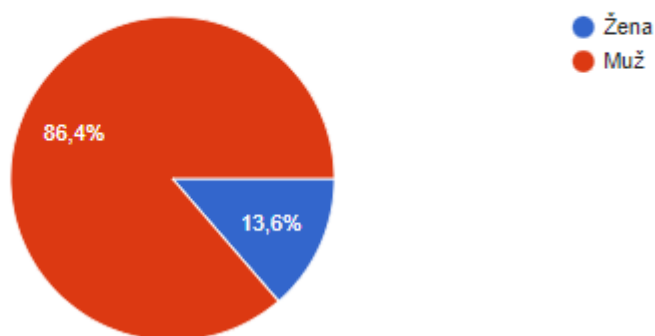
Stejný dotaz byl i pro sportovce seniory. Výsledky jsou vyobrazeny v grafu 6. Zde je vidět daleko menší procentuální zastoupení ženských trenérek ve snowboardingu. Žen,

kteří trénují snowboarding dospělé sportovce v České republice, je o 72,8 % méně než trénujících mužů.

Graf 6 – pohlaví trenéra, senioři

Je Váš trenér žena, nebo muž?

22 odpovědí

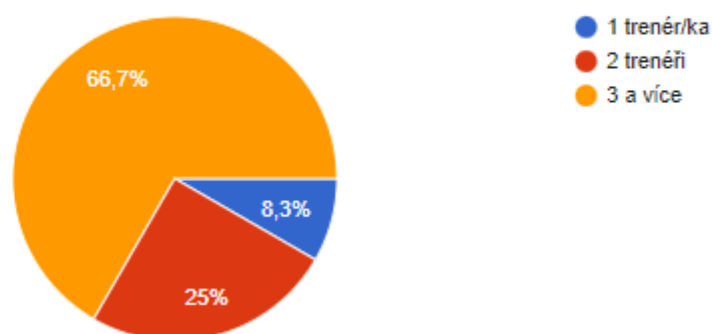
Zdroj: vlastní zpracování

Další dotaz mířený sportovcům týkající se trenérů zjišťoval, kolik snowboardových trenérů sportovce v životě trénovalo. Z možností na výběr byla juniory nejčastěji zvolena odpověď 3 a více trenérů. Výsledky jsou znázorněny v grafu 7.

Graf 7 – počet snowboardových trenérů, junioři

Kolik snowboardových trenérů Vás v životě trénovalo?

12 odpovědí

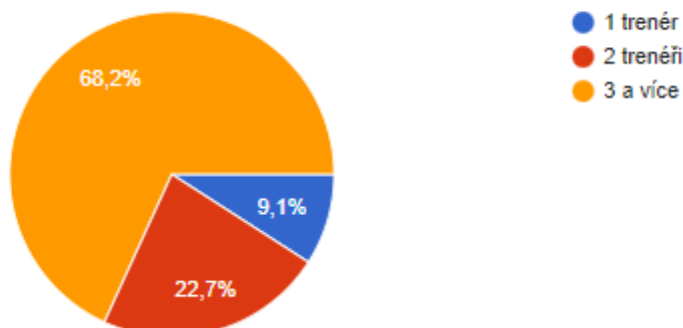
Zdroj: vlastní zpracování

Stejný dotaz byl mířen i sportovcům seniorům, z grafů 7 a 8 je evidentní, že odpovědi sportovců se v závislosti na jejich věku moc nezměnili. U obou věkových skupin byla nejčastěji zaškrtnuta odpověď 3 a více trenérů, a nejméně byla zvolena odpověď 1 trenér.

Graf 8 – počet snowboardových trenérů, senioři

Kolik snowboardových trenérů Vás v životě trénovalo?

22 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

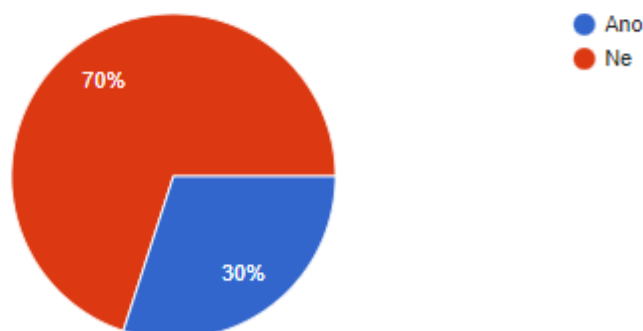
U sportovců na závodní úrovni je očekáváno, že je jejich roční tréninkový cyklus rozdělen do více fází, a tedy přes jaro a léto spíše rozvíjí fyzickou kondici. V následujících grafech a tabulkách jsou zaznamenány respondenty zvolené možnosti odpovědí, zda mají i jiné trenéry než jen snowboardové, a pokud ano, tak jaké.

Z grafu 9 lze vidět, že ne všichni junioři účastníci se výzkumu, odpověděli na tyto otázky, avšak 70 % juniorů odpovědělo, že má i jiné trenéry než pouze snowboardové.

Graf 9 – jiní trenéři, junioři

Máte i jiné trenéry, než pouze ty snowboardové?

10 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

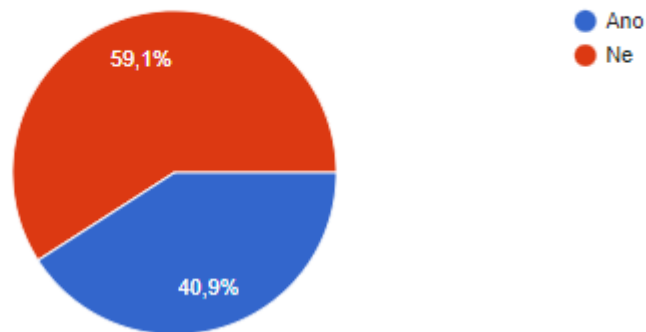
Zajímavé je, že ačkoli na tuto otázku odpověděli všichni seniorští závodníci tohoto výzkumu, tak jsou jejich odpovědi zdaleka více procentuálně vyrovnané, než tomu bylo

u juniorských závodníků. Lze tedy, na základě grafu 10 říci, že dospělí sportovci mají méně jiných trenérů než juniorští. Přitom dospělé skupině sportovců byl mířen i dotaz, zda se snowboardingu věnují profesionálně (byli, či jsou za své závodění finančně ohodnocováni). V grafu 11 je vidět, že na tuto otázku odpověděl stejný počet seniorů, jako na otázku, jestli mají i jiné trenéry. Profesionálně na snowboardu jezdí 72,7 % dotazovaných seniorských sportovců, avšak jiné trenéry kromě snowboardových má 59,1 % sportovců. Někteří profesionálové mají tedy snowboardové trenéry, kteří zastanou funkce například i kondičních trenérů.

Graf 10 – jiní trenéři, seniori

Máte i jiné trenéry, než pouze ty snowboardové?

22 odpovědí

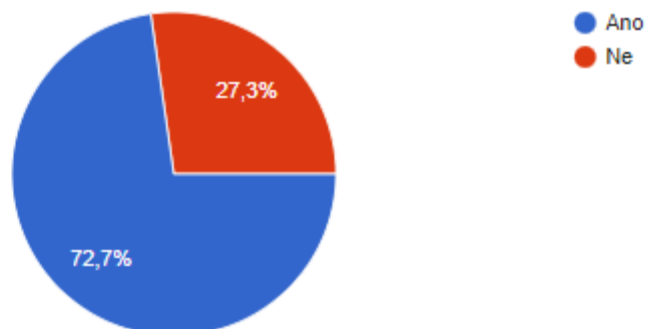

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 11 – profesionální úroveň seniorů

Jste nebo byl/a jste za své závodění v minulosti finančně ohodnocován/a?
(sportovním klubem, sportovní organizací, sponzory...)

22 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulkách 4 a 5 jsou sepsány volné odpovědi sportovců, jaké jiné trenéry, kromě snowboardových ještě mají. Tabulka 4 znázorňuje volné odpovědi juniorských sportovců.

Tabulka 4 – jiní trenéři, junioři

Jiní trenéři	
trenér gymnastiky	1
kondiční trenér	1
trenér skateboardingu	1

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5 – jiní trenéři, senioři

Jiní trenéři	
kondiční trenér	6
trenér atletiky	3

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 5 jsou vypsány volné odpovědi dospělých sportovců, jaké jiné trenéry mají kromě snowboardových.

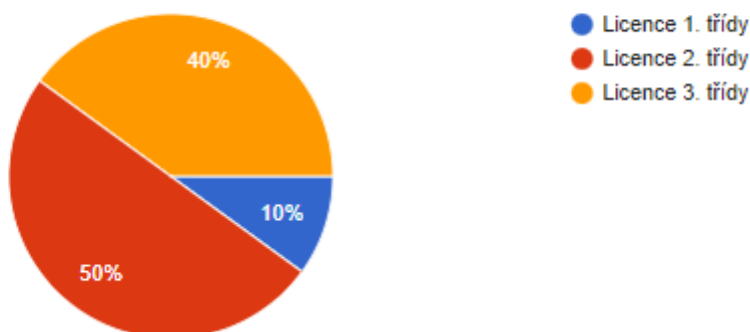
5.1.1.3 Dotazy pro trenéry

Jako u ostatních skupin respondentů, byli trenéři dotazováni na věk, pohlaví a jejich pozici. Otázkou na pozici bylo zjištěno, zda je odpovídající jedinec trenérem a následující otázkou bylo zjištěno, jakou licenci daný trenér snowboardingu má.

Graf 12 – trenéřská licence

Jakou máte trenéřskou licenci?

10 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

V grafu 12 lze vidět, že nejvíce odpovídalo trenérů s licenci 2. třídy (50 %), trenérskou licenci 3. třídy má (40 %) dotazovaných a licenci 1. třídy má 10 % trenérů zapojených do výzkumu.

5.1.1.4 Dotazy pro rodiče sportovců

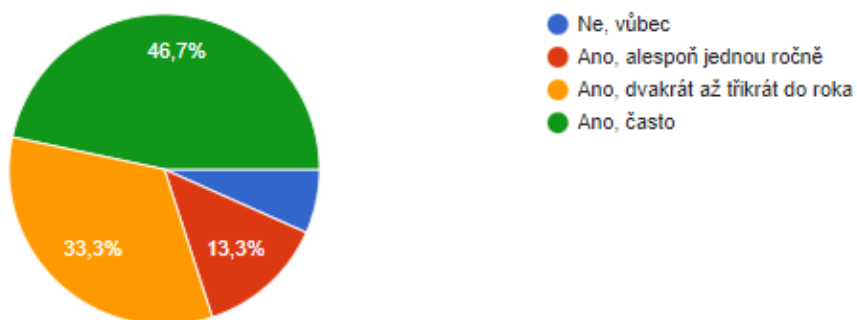
Rodičům byly určeny převážně dotazy týkající se reality s českými snowboardovými trenéry. V grafu 13 lze vidět, že 46,7 % rodičů se často schází s trenérem jejich dětí, 33,3 % rodičů se s trenérem svých dětí schází dvakrát až třikrát do roka. Alespoň jednou ročně se s trenérem schází 13,3 % rodičů a vůbec se neschází s trenérem 6,7 % rodičů.

Graf 13 – schůzky s trenérem

Scházíte se se snowboardovým trenérem Vašich dětí?

15 odpovědí

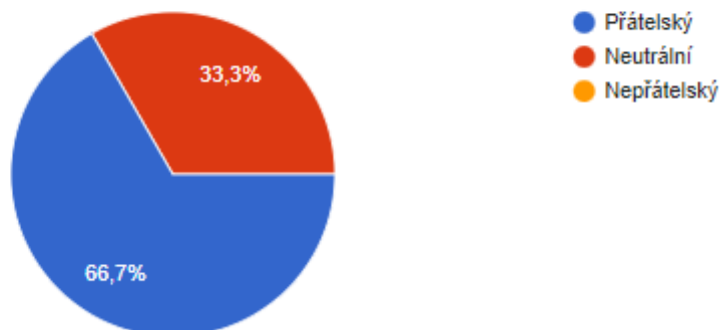
Zdroj: vlastní zpracování

Rodiče byli dotazováni na vztah se snowboardovým trenérem jejich dětí, z možností přátelský, neutrální či nepřátelský, si žádný z rodičů ne zvolil možnost nepřátelský. Celkem 33,3 % rodičů označilo jejich vztah s trenéry dětí jako neutrální a 66,7 % označilo jejich vztah s trenérem svých dětí jako přátelský. Výsledky jsou znázorněny v koláčovém grafu 14.

Graf 14 – vztah s trenérem, rodiče

Jaký máte vztah se snowboardovým trenérem Vašeho dítěte?

15 odpovědí

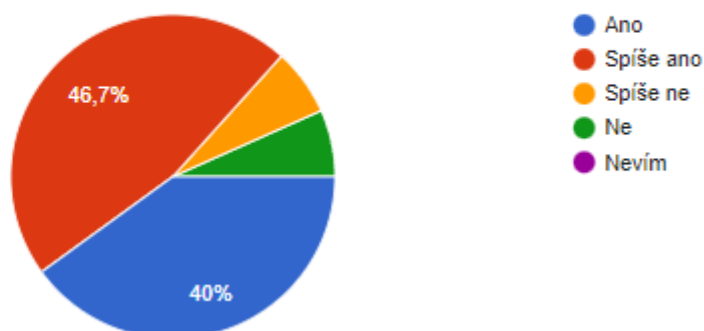
Zdroj: vlastní zpracování

Následující graf 15 vyobrazuje, jestli jsou rodiče s jejich vztahem s trenérem spokojeni, ano a spíše ano odpovědělo dohromady 86,7 % rodičů, žádný z nich nezvolil odpověď nevím, 13,3 % rodičů odpovědělo, že jim jejich vztah s trenérem spíše nevyhovuje nebo dokonce nevyhovuje.

Graf 15 – spokojenost se vztahem s trenérem, rodič

Vyhovuje Vám Váš vztah s ním?

15 odpovědí

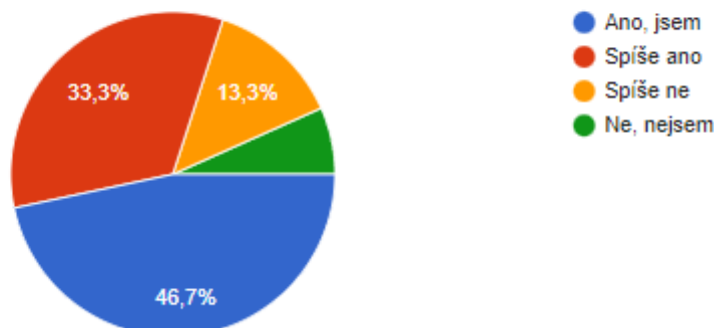
Zdroj: vlastní zpracování

Posledním dotazem pro rodiče týkajícím se konkrétně trenéra jejich dětí, byl dotaz, jestli jsou spokojeni s trenérem jejich dětí. Výsledky dotazu jsou v grafu 16.

Graf 16 – spokojenost s trenérem, rodič

Jste spokojeni s trenérem Vašeho dítěte?

15 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu 16 lze rozpoznat, že většina rodičů odpověděla, že jsou spokojeni, nebo spíše jsou spokojeni. Někteří (13,3 %) zvolilo odpověď spíše ne a 6,7 % rodičů zaškrtno, že nejsou spokojeni s trenérem jejich dětí.

5.1.2 Hodnocení kompetencí

Kompetence byly rozděleny do tří skupin. Respondenti hodnotili jednotlivé charakterové vlastnosti, dovednosti a schopnosti a vzdělání a znalosti, na základě jejich preferencí u snowboardových trenérů. Položky byly hodnoceny pomocí číselné škály, kdy nedůležitá = 1, méně důležitá = 2, důležitá = 3, velmi důležitá = 4, nejdůležitější = 5. Hodnocení kompetencí bylo určeno všem skupinám respondentů (sportovci, trenéři, rodiče sportovců). Ve všech třech skupinách byl z výsledků jednotlivých hodnocení udělán aritmetický průměr a VAR, který ukazuje rozptyl (odchyly v odpovědích respondentů). Jak je vidět v tabulce 6 nejvícekrát dotazovaní považovali za nejdůležitější dovednosti a schopnosti trenéra, zatímco nejméně důležité pro ně byly možnosti výběru mezi vzděláním a znalostmi trenérů.

Tabulka 6 – hodnocení skupiny kompetencí

Kompetence	Aritmetický průměr	VAR
Charakterové vlastnosti	3,67	0,06
Dovednosti a schopnosti	4,04	0,20
Vzdělání a znalosti	3,51	0,66

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě hodnoty VAR, která je v tabulce 6 také znázorněna (pravý sloupec), lze vidět, že odpovědi se od sebe nejméně lišily u charakterových vlastností, zatímco ve vzdělání a znalostech je rozptyl daleko větší a dotazovaní měli tedy poměrně odlišné preference v této skupině kompetencí.

5.1.2.1 Charakterové vlastnosti

Dále byly vytvořeny tabulky s možností vidět hodnocení jednotlivých kompetencí a zjistit tak, které jsou považovány za nejdůležitější a naopak. V tabulce 7 jsou sepsány veškeré charakterové vlastnosti, které bylo možné v elektronických dotaznících hodnotit. Tyto vlastnosti jsou v tabulce seřazeny podle výše aritmetického průměru od nejvyššího po nejnižší. Lze tedy dle tabulky usoudit, že respondentům se charakterová vlastnost zodpovědnost zdála nejvíce důležitá. V tabulce je možné vidět, že všechny charakterové vlastnosti, které byly na výběr, jedinci průměrně shledávají minimálně jako důležité (hodnoceno číslem 3), avšak zásadovost je jimi považována za nejméně důležitou. Hodnoty VAR ve druhém sloupci určují velikost rozptylu v odpovědích k dané vlastnosti. Odpovědi se tedy nejvíce lišily u tvořivosti, kdy $VAR = 1,11$. Rozptyl byl zjištěn nejmenší u poctivosti, která je shledávána jako třetí nejdůležitější charakterová vlastnost u snowboardových trenérů.

Tabulka 7 – hodnocení charakterových vlastností

Charakterové vlastnosti	Aritmetický průměr	VAR
zodpovědnost	4,08	0,70
trpělivost	3,98	0,72
poctivost	3,88	0,66
operativnost	3,84	0,73
čestnost	3,83	0,90
důslednost	3,80	0,75
cílevědomost	3,79	0,76
zkušenost	3,76	1,01
předvídavost	3,76	0,96
plánovitost	3,75	0,64
vytrvalost	3,74	0,80
pracovitost	3,64	0,80
flexibilita	3,61	0,69
tvořivost	3,59	1,11
originálnost	3,59	1,09
bystrost	3,53	0,99
obětavost	3,43	0,95
nezávislost	3,40	1,07
dochvilnost	3,22	0,73
zásadovost	3,14	1,05

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 8 ve sloupci vpravo je znázorněn počet respondentů, kteří vlastnost hodnotili. Díky údajům absolutní četnosti a relativní četnosti je možné vidět, jak byla vlastnost hodnocena neboli počet odpovědí k danému hodnocení (1 – 5) ve sloupci absolutní četnost a procentuální zastoupení hodnocení u každé vlastnosti, ve sloupci relativní četnost. Na základě této tabulky lze tedy říci, že bystrost hodnotilo 58 respondentů z celkových 59. Dva z nich neboli 3% si myslí, že bystrost je nedůležitá vlastnost u trenéra snowboardingu. Dalších sedm jedinců (12 %) považuje bystrost za méně důležitou. Že je bystrost důležitá, se shodlo 15 lidí (26 %), dalších 26 respondentů (45 %), což je největší počet hodnocení u této vlastnosti, si myslí, že je bystrost dokonce velmi důležitá a za nejdůležitější vlastnost ji považuje 8 jedinců čili 14 %.

Tabulka 8 – podrobné hodnocení charakterových vlastností

Charakterové vlastnosti	Absolutní četnost					Relativní četnost					Počet odpovědí
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
zodpovědnost		3	9	27	20	0%	5%	15%	46%	34%	59
trpělivost		1	18	20	19	0%	2%	31%	34%	33%	58
poctivost		2	17	26	14	0%	3%	29%	44%	24%	59
operativnost		3	17	24	14	0%	5%	29%	41%	24%	58
čestnost		4	20	17	18	0%	7%	34%	29%	31%	59
důslednost		4	17	25	13	0%	7%	29%	42%	22%	59
cílevědomost	1	3	14	29	11	2%	5%	24%	50%	19%	58
zkušenost	1	4	20	17	17	2%	7%	34%	29%	29%	59
předvídavost	1	6	12	26	13	2%	10%	21%	45%	22%	58
plánovitost		3	19	27	10	0%	5%	32%	46%	17%	59
vytrvalost		4	20	20	13	0%	7%	35%	35%	23%	57
pracovitost		3	28	14	13	0%	5%	48%	24%	22%	58
flexibilita		4	24	22	9	0%	7%	41%	37%	15%	59
tvorivost	2	6	19	19	13	3%	10%	32%	32%	22%	59
originálnost	1	7	21	15	14	2%	12%	36%	26%	24%	58
bystrost	2	7	15	26	8	3%	12%	26%	45%	14%	58
obětavost	1	8	23	17	9	2%	14%	40%	29%	16%	58
nezávislost	1	10	21	15	10	2%	18%	37%	26%	18%	57
dochvilnost	1	9	29	16	4	2%	15%	49%	27%	7%	59
zásadovost	3	13	18	19	4	5%	23%	32%	33%	7%	57

Zdroj: vlastní zpracování

Vlastnosti jako jsou: zodpovědnost, trpělivost, poctivost, operativnost, čestnost, důslednost, plánovitost, vytrvalost, pracovitost a flexibilita neohodnotil žádný z dotazovaných číslem 1.

5.1.2.2 Dovednosti a schopnosti

V tabulce 9 jsou sepsány veškeré dovednosti a schopnosti trenéra, které bylo možné v elektronických dotaznících hodnotit. Tyto kompetence jsou v tabulce seřazeny podle výše aritmetického průměru od nejvyššího po nejnižší. Lze tedy dle tabulky usoudit, že respondentům se jako nejdůležitější schopnost jevila: schopnost vysvětlit správné provedení. Stejně jako tomu bylo u charakterových vlastností, lze v tabulce 9 vidět, že průměrně každou dovednost a schopnost dotazovaní shledávají minimálně jako důležitou (hodnoceno číslem 3). Mezi nejméně důležité se řadí schopnost využít efektivně čas, schopnost předvedení správného provedení a schopnost servisu snowboardových pomůcek. Hodnoty rozptylu se u schopností a dovedností liší více než u vlastností. Nejmenší rozptyl ($VAR=0,23$), a tedy nejmenší odchylka v hodnocení byla u schopnosti vysvětlit správné provedení, a tedy u schopnosti, která byla hodnocena jako nejdůležitější ze všech. Největší rozptyl v hodnocení byl ve schopnosti předvedení správného provedení ($VAR=0,99$).

Tabulka 9 – hodnocení dovedností a schopností

Dovednosti a schopnosti	Aritmetický průměr	VAR
schopnost vysvětlit správné provedení	4,75	0,23
schopnost identifikace provedených chyb	4,61	0,31
schopnost motivace druhých	4,32	0,64
schopnost komunikace (verbální / neverbální)	4,25	0,64
umění jednat s lidmi	4,12	0,69
dovednost v jízdě na snowboardu	3,92	0,87
schopnost organizační činnosti (práce se skupinami)	3,91	0,61
schopnost využít efektivně čas	3,81	0,46
schopnost předvedení správného provedení	3,50	0,99
schopnost servisu snowboardových pomůcek	3,22	0,77

Zdroj: vlastní zpracování

V další tabulce 10 je vpravo počet respondentů, kteří ohodnotili danou schopnost a dovednost. Ve sloupcích absolutní četnosti a relativní četnosti je možné vidět, jak byla hodnocena. Neboli počet odpovědí k danému hodnocení (1 – 5) ve sloupci absolutní četnost a procentuální zastoupení hodnocení u každé vlastnosti, ve sloupci relativní četnost. Na základě této tabulky lze říci, že kromě schopnosti organizační činnosti, schopnosti převedení správného provedení a schopnosti servisu snowboardových pomůcek, byly ohodnoceny zbylé dovednosti a schopnosti, všemi respondenty, kteří se výzkumu účastnili. Žádná z možných dovedností a schopností nebyla respondenty označena číslem 1, tudíž žádná z dovedností či schopností, které byly pro výzkum vybrány, není respondenty shledávána jako nedůležitá.

Tabulka 10 – podrobné hodnocení dovedností a schopností

Dovednosti a schopnosti	Absolutní četnost					Relativní četnost					Počet odpovědí
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
schopnost vysvětlit správné provedení			1	13	45	0%	0%	2%	22%	76%	59
schopnost identifikace provedených chyb			2	19	38	0%	0%	3%	32%	64%	59
schopnost motivace druhých		3	3	25	28	0%	5%	5%	42%	47%	59
schopnost komunikace (verbální / neverbální)		2	7	24	26	0%	3%	12%	41%	44%	59
umění jednat s lidmi		1	14	21	23	0%	2%	24%	36%	39%	59
dovednost v jízdě na snowboardu		3	19	17	20	0%	5%	32%	29%	34%	59
schopnost organizační činnosti (práce se skupinami)		3	11	32	12	0%	5%	19%	55%	21%	58
schopnost využít efektivně čas		1	17	33	8	0%	2%	29%	56%	14%	59
schopnost předvedení správného provedení		10	20	17	11	0%	17%	34%	29%	19%	58
schopnost servisu snowboardových pomůcek		10	32	9	7	0%	17%	55%	16%	12%	58

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce procent respondentů se shodlo v hodnocení schopnosti využít efektivně čas, i přesto, že tato schopnost se řadí až mezi poslední v žebříčku důležitosti, ohodnotilo ji celkem 56 % respondentů, jako velmi důležitou. U hodnocení schopnosti vysvětlit správné provedení nezaškrtl žádný z respondentů 1 nebo 2. Je tedy pro všech 59 zúčastněných tato schopnost minimálně důležitá až nejdůležitější.

5.1.2.3 *Vzdělání a znalosti*

Vzdělání a znalosti jsou sepsány v tabulce 11. Tyto trenérské kompetence jsou, stejně jako ostatní kompetence, seřazeny v tabulce podle výše aritmetického průměru od nejvyššího po nejnižší. Respondentům se jako nejdůležitější jevila znalost pravidel snowboardingu. Jako druhá nejdůležitější kompetence byla respondenty zvolena znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek). U hodnocení vzdělání a znalostí nastal rozdíl oproti ostatním skupinám kompetencí. Poměrně veliký počet možností ve vzdělání a znalostech, byl průměrně ohodnocen respondenty nižším číslem než číslem tři. Nedá se tedy říci, že všechny možnosti byly ohodnoceny jako důležité. Některé z možností jsou ohodnoceny průměrně číslem dva (= méně důležité). Mezi nejméně důležité se řadí středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou, licence trenéra 2. třídy a licence trenéra 1. třídy (nejvyšší). Ze všech tří skupin kompetencí se vzdělání a znalosti trenéra setkaly s největším rozdílem rozptylů mezi možnostmi. Nejmenší rozptyl (VAR= 0,43), a tedy nejmenší odchylka v hodnocení byla u znalosti pravidel snowboardingu, která byla hodnocena jako nejdůležitější ze všech. Největší rozptyl v hodnocení byl vypočten u středoškolského vzdělání zakončeného maturitní zkouškou (VAR= 1,81).

Tabulka 11 – hodnocení vzdělání a znalosti

Vzdělání a znalosti	Aritmetický průměr	VAR
znalost pravidel snowboardingu	4,47	0,43
znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek)	4,29	0,66
znalost zdravotní péče a první pomoci	4,20	0,61
řidičský průkaz	4,05	1,15
znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni)	3,97	0,69
finanční gramotnost	3,69	0,91
licence trenéra 3. třídy	2,90	2,02
středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou	2,66	1,81
licence trenéra 2. třídy	2,64	1,60
licence trenéra 1. třídy (nejvyšší)	2,26	1,14

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 12 je rozdělena do tří sloupců. Absolutní četnost, relativní četnost a počet odpovědí.

Tabulka 12 – podrobné hodnocení vzdělání a znalostí

Vzdělání a znalosti	Absolutní četnost					Relativní četnost					Počet odpovědí
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
znalost pravidel snowboardingu			5	21	33	0%	0%	8%	36%	56%	59
znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek)		1	10	19	29	0%	2%	17%	32%	49%	59
znalost zdravotní péče a první pomoci		1	10	24	24	0%	2%	17%	41%	41%	59
řidičský průkaz	1	6	8	18	26	2%	10%	14%	31%	44%	59
znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni)		3	12	28	16	0%	5%	20%	47%	27%	59
finanční gramotnost	1	5	17	24	12	2%	8%	29%	41%	20%	59
licence trenéra 3. třídy	14	9	14	11	10	24%	16%	24%	19%	17%	58
středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou	16	13	8	17	4	28%	22%	14%	29%	7%	58
licence trenéra 2. třídy	11	20	13	7	7	19%	34%	22%	12%	12%	58
licence trenéra 1. třídy (nejvyšší)	17	19	12	10		29%	33%	21%	17%	0%	58

Zdroj: vlastní zpracování

V pravém sloupci s počtem odpovědí lze vidět, že převážně hodnotili všichni respondenti, konkrétně v šesti případech z deseti. Ve sloupci absolutní četnosti lze vidět, že číslem jedna (nedůležitá) byly ohodnoceny tyto kompetence: řidičský průkaz, finanční gramotnost, licence trenéra 3. třídy, středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou, licence trenéra 2. třídy a licence trenéra 1. třídy. Přesně 56 % dotazovaných se shoduje, že znalost pravidel snowboardingu je nejdůležitější znalost trenéra. Žádný jedinec si nemyslí, že by byla licence trenéra 1. třídy nejdůležitější, naopak ji 29 % dotazovaných hodnotí jako nedůležitou kompetenci. Druhé největší procentuální zastoupení je u znalosti cizích jazyků (na komunikační úrovni), 47 % respondentů zaznamenalo hodnocení 4= velmi důležité.

5.1.2.4 Rozdílnost hodnocení kompetencí v závislosti na pohlaví a věku

Pro zjištění změny preferencí sportovců u trenéra v závislosti na jejich věku, byly vytvořeny tabulky 13, 14 a 15 s výpočtem aritmetických průměrů hodnocení jednotlivých věkových kategorií u možností kompetencí.

Tabulka 13 znázorňuje všechny charakterové vlastnosti a aritmetický průměr hodnocení u každé z nich. Vlastnosti jsou seřazeny ve stejném pořadí, ve kterém byly hodnoceny v elektronických dotaznících.

Tabulka 13 – hodnocení charakterových vlastností v závislosti na věku sportovce

Charakterové vlastnosti	Aritmetický průměr dle věku			
	15-17	18-24	25-29	30 a více
zodpovědnost	3,92	4,13	3,40	5,00
poctivost	3,83	3,63	4,00	3,00
důslednost	3,58	3,75	3,60	5,00
zkušenost	3,92	3,50	3,80	5,00
trpělivost	4,08	3,60	4,20	5,00
flexibilita	3,50	3,44	3,40	4,00
dochvilnost	3,00	2,81	3,00	4,00
pracovitost	3,58	3,44	3,80	5,00
cílevědomost	4,00	3,56	4,00	4,00
čestnost	3,75	3,69	3,80	3,00
nezávislost	3,67	2,88	4,40	2,00
zásadovost	3,18	3,25	3,20	2,00
obětavost	3,33	3,31	4,00	5,00
vytrvalost	3,36	3,69	4,20	5,00
bystrost	3,17	3,50	4,00	5,00
originálnost	3,08	3,50	4,60	5,00
tvořivost	3,17	3,50	4,40	5,00
plánovitost	3,58	3,63	4,20	5,00
předvídavost	3,50	3,81	4,00	5,00
operativnost	3,75	3,75	4,40	5,00

Zdroj: vlastní zpracování

Pomocí aritmetických průměrů bylo zjištěno, že průměrně není pro sportovce – juniory žádná z vlastností nedůležitá = 1, méně důležitá = 2 nebo nejdůležitější = 5, protože hodnoty aritmetických průměrů dosahují převážně čísla 3 = důležitá a 4 = velmi důležitá. Z tabulky lze vidět, že žádná z vlastností není sportovci vnímána jako nedůležitá = 1. Sportovci v kategorii – senioři (18 – 24 let) také nejčastěji průměrně ohodnotili vlastnosti číslem 3 a 4. Některé vlastnosti však shledávají spíše jako méně důležité, mezi tyto vlastnosti patří dochvilnost a nezávislost. Nejdůležitější pro ně je zodpovědnost s hodnocením 4,13. Sportovci – senioři (25 – 29) během hodnocení používali nejčastěji číslo 4. Jako nejdůležitější se jim jeví originálnost u trenéra, jejíž aritmetický průměr je 4,6, tedy téměř 5 = nejdůležitější. V kategorii 30 a více u sportovců odpovídal pouze jediný sportovec, nelze říci, že jsou odpovědi obecné pro tuto kategorii. Respondentovi se celkem 13 vlastností jeví jako nejdůležitější. Nezávislost a zásadovost vnímal jedinec jako méně důležité.

V tabulce 14 jsou znázorněny všechny dovednosti a schopnosti, jejich aritmetický průměr hodnocení a čtyři věkové kategorie, které hodnotili. Dovednosti a schopnosti jsou seřazeny ve stejném pořadí, ve kterém byly na výběr v elektronických dotaznících.

Tabulka 14 – hodnocení dovedností a schopností v závislosti na věku sportovce

Dovednosti a schopnosti	Aritmetický průměr dle věku			
	15-17	18-24	25-29	30 a více
dovednost v jízdě na snowboardu	3,92	3,81	4,00	5,00
schopnost identifikace provedených chyb	4,75	4,38	4,60	4,00
schopnost vysvětlit správné provedení	4,83	4,50	5,00	5,00
schopnost předvedení správného provedení	3,50	3,06	3,60	5,00
schopnost komunikace (verbální / neverbální)	3,92	4,25	4,40	5,00
schopnost motivace druhých	4,75	4,31	4,20	5,00
umění jednat s lidmi	4,08	3,94	4,00	4,00
schopnost organizační činnosti (práce se skupinami)	3,82	3,75	3,60	4,00
schopnost využít efektivně čas	3,75	3,75	4,00	4,00
schopnost servisu snowboardových pomůcek	3,50	3,13	3,20	3,00

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako u charakterových vlastností neshledávají sportovci žádnou z dovedností a schopností jako nedůležitou, dokonce v této skupině kompetencí není žádná kompetence hodnocena jako nedůležitá. Pro juniory je nejdůležitější u trenéra schopnost vysvětlit správné provedení, schopnost byla průměrně hodnocena číslem 4,83. Jako nejméně důležitou, i když důležitou vnímají junioři schopnost předvedení správného provedení a schopnost servisu snowboardových pomůcek. Pro věkovou kategorii 18 – 24 let je také schopnost vysvětlit správné provedení, průměrně nejmenším číslem jimi byla ohodnocena také schopnost předvedení správného provedení. Tato schopnost je vnímána jako nejdůležitějšími i zbylými dvěma skupinami. Věkové kategorie 25 – 29 let a 30 let a více dokonce ohodnotily tuto kompetenci číslem 5. Oběma kategoriím se jeví jako nejméně důležitá schopnost servisu snowboardových pomůcek. Obecně lze tedy říci, že co se týče schopností a dovedností trenéra, se preference v závislosti na věku moc nemění. Tabulka 15, je poslední tabulka, ze které je možné zjistit, jakým způsobem se mění názory jedinců na požadavky u trenérských kompetencí, s rostoucím věkem sportovců. V této tabulce jsou sepsány aritmetické průměry hodnocení vzdělání a znalostí.

Tabulka 15 – hodnocení vzdělání a znalostí v závislosti na věku sportovce

Vzdělání a znalosti	Aritmetický průměr dle věku			
	15-17	18-24	25-29	30 a více
licence trenéra 1. třídy (nejvyšší)	2,42	2,31	2,00	3,00
licence trenéra 2. třídy	2,92	2,69	2,40	3,00
licence trenéra 3. třídy	3,33	3,00	2,60	3,00
středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou	2,42	2,94	2,60	2,00
znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni)	3,83	3,75	4,20	3,00
znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek)	4,25	4,13	4,80	4,00
znalost pravidel snowboardingu	4,67	4,38	4,40	4,00
znalost zdravotní pomoci	4,33	4,13	4,20	5,00
řidičský průkaz	4,17	4,06	4,20	2,00
finanční gramotnost	3,58	3,69	3,80	2,00

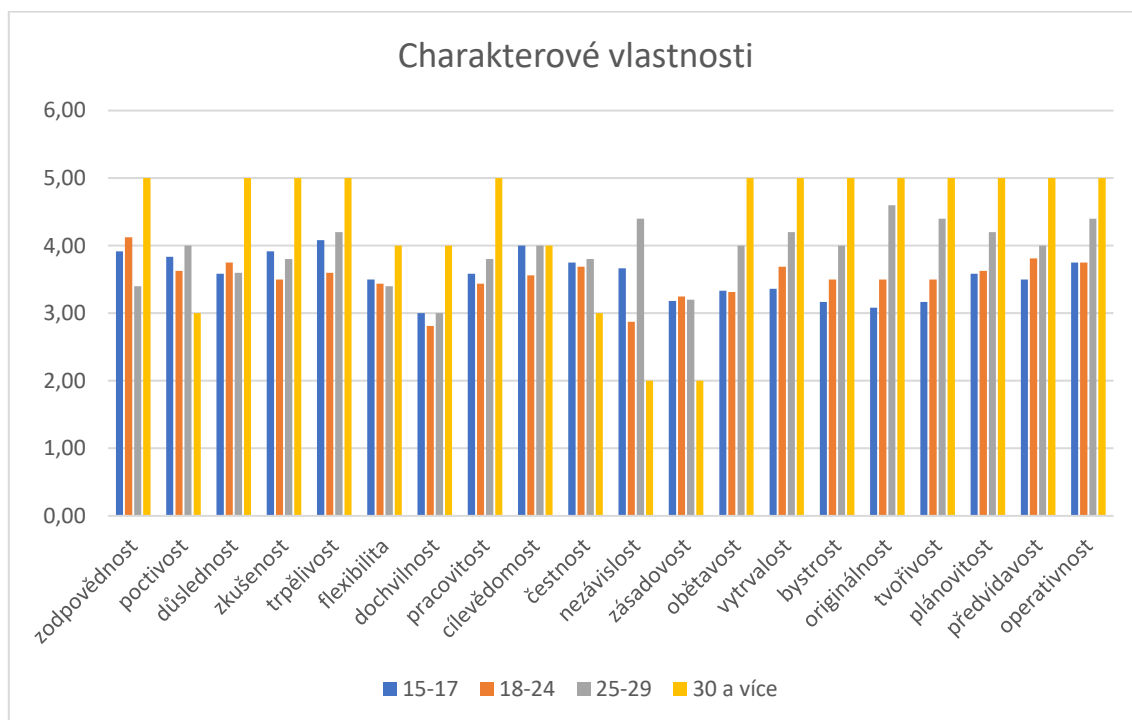
Zdroj: vlastní zpracování

Již na první pohled lze vidět, že na vzdělání, jaké jejich trenér má, sportovcům tolik nezáleží a je pro ně méně důležité. To, jakou mají trenéři trenérskou licenci, je vidno, že pro sportovce také není úplně důležité, protože ve všech kategoriích se pohybuje průměr mezi 2 a 3,33. Průměrné hodnocení 2, a tedy nejmenší hodnocení u licence 1. třídy, zvolila kategorie seniorů (25 – 29). Průměrné hodnocení 3,33 bylo zvoleno u vzdělání trenérské licence 3. třídy juniory (15 – 17). Jako důležitou vnímají všichni sportovci znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek), nejdůležitější a průměrně hodnocena číslem 4,8 byla znalost u věkové kategorie 25 – 29. Znalost pravidel snowboardingu je sportovci také vnímána za velmi důležitou, společně také se znalostí zdravotní a první pomoci. Řidičský průkaz je velmi důležitý i pro všechny dotazované sportovce, kromě jedince, který je starší 30 let, ten shledává řidičský průkaz u trenérů jako méně důležitý.

Výsledky hodnocení kompetencí v závislosti na věku sportovců jsou znázorněny v následujících třech grafech. V grafu 17 jsou zaznamenány aritmetické průměry výsledků hodnocení kompetencí u charakterových vlastností. Vysoký nárůst důležitosti s rostoucím věkem sportovců je například u vytrvalosti, bystrosti, originálnosti, tvořivosti a předvídavosti. Podobné hodnocení u většiny věkových kategorií se vyskytlo u zásadovosti, kde věkové skupiny 15 – 29 průměrně ohodnotili zásadovost jako důležitou. Podobně vyrovnané hodnocení věkových skupin 15 – 29 se vyskytuje u důslednosti, zkušenosti, flexibility a dochvilnosti. Ve věkové skupině 30 a více odpovídal jen jeden český sportovec, nelze tedy považovat jeho hodnocení za hodnocení celé věkové kategorie.

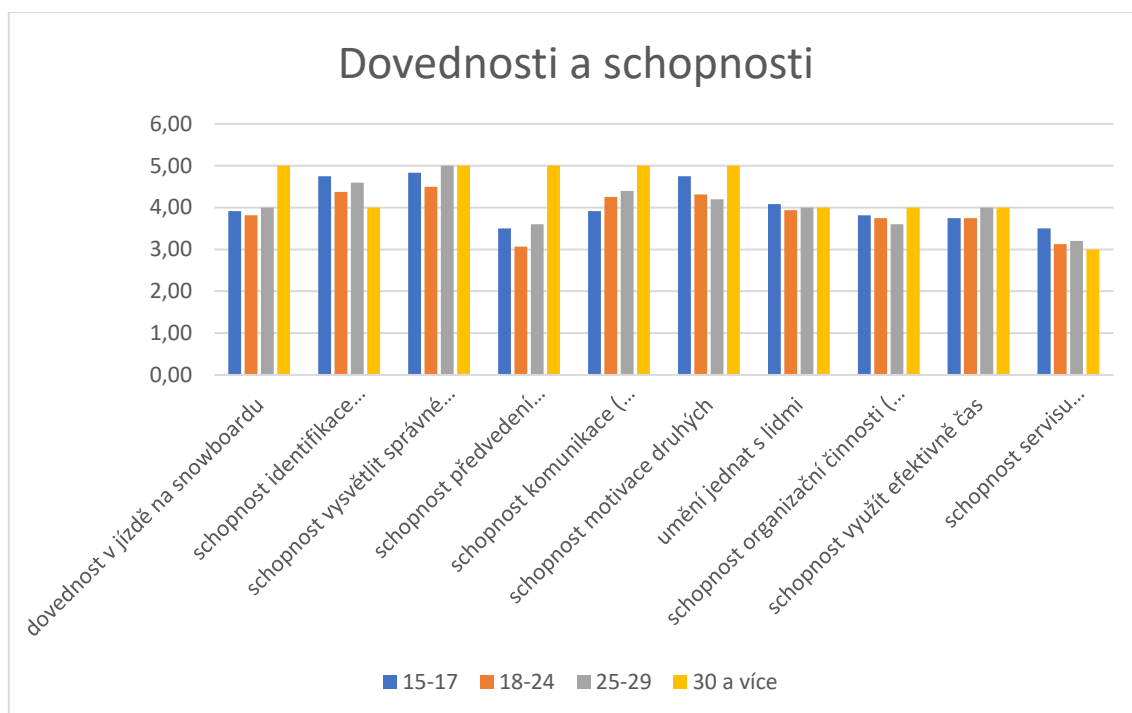
Graf 17 - hodnocení charakterových vlastností v závislosti na věku

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnocení dovedností a schopností věkových skupin sportovců je znázorněno v grafu 18. Z grafu je viditelné, že v hodnocení umění jednat s lidmi, schopnosti organizační činnosti a schopnosti využít efektivně čas se sportovci všech věkových skupin poměrně shodují, že jsou pro ně tyto schopnosti velmi důležité. V závislosti na věku vzrostlo hodnocení například schopnosti komunikace, tato schopnost je tedy pro sportovce důležitější, čím jsou starší. Hodnocení klesalo s rostoucím věkem u schopnosti servisu pomůcek. Čím jsou sportovci mladší, tím více považují tuto schopnost u svých trenérů za důležitou.

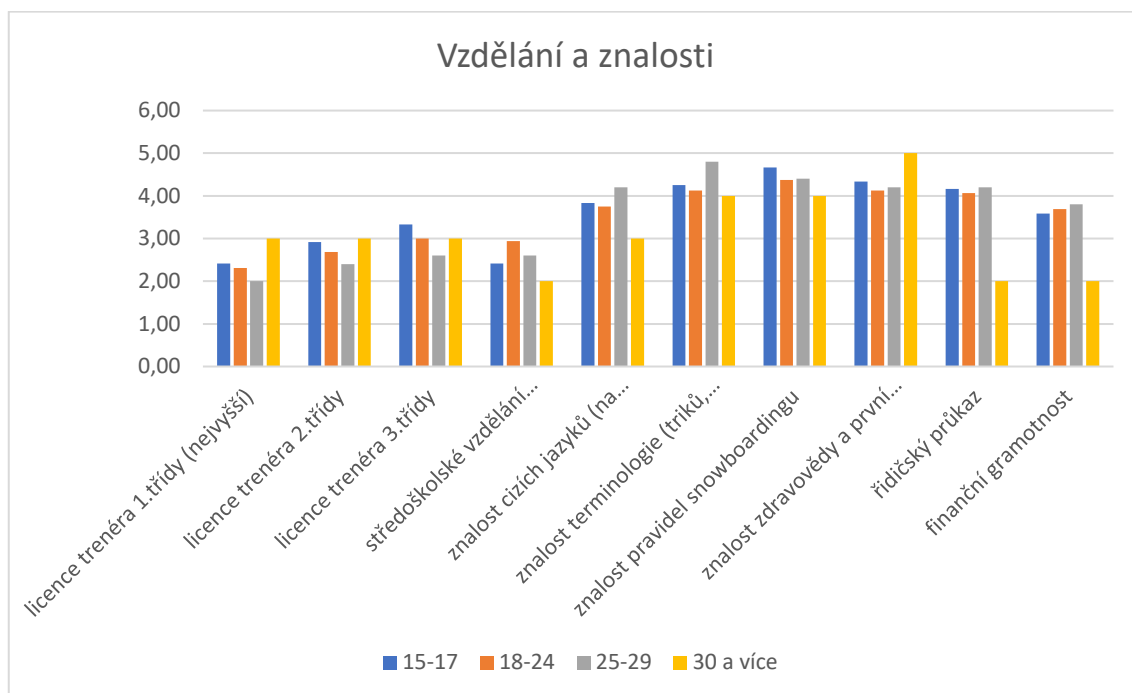
Graf 18 – hodnocení dovedností a schopností v závislosti na věku sportovce

Zdroj: vlastní zpracování

Porovnání aritmetických průměrů hodnocení kompetencí mezi věkovými skupinami sportovců bylo provedeno i u vzdělání a znalostí. Z grafu 19 lze rozpoznat, že čím mladší sportovci jsou, tím je pro ně více důležitá u trenéra znalost pravidel snowboardingu. Důležitost finanční gramotnosti roste ve věkovém rozmezí od 15 – 29. Znalost zdravotní a první pomoci považují všechny věkové skupiny za velmi důležitou, sportovec ve skupině 30 a více jako jediný označil tuto znalost jako nejdůležitější. Podobně hodnotili jedinci všech skupin i trenérské licence 2. a 3. třídy, obě licence považují za důležité, ale ne velmi, ani za nejdůležitější. Mnohem důležitější je pro sportovce všech skupin znalost cizích jazyků, alespoň na komunikativní úrovni a znalost terminologie.

Graf 19 – hodnocení vzdělání a znalostí v závislosti na věku sportovce

Zdroj: vlastní zpracování

Během výzkumu byly zjištěny rozdílné preference a názory při hodnocení kompetencí u mužů a žen. U všech skupin kompetencí byl vypočítán aritmetický průměr jejich hodnocení ženami a muži. Z aritmetických průměrů byla vypočtena rozdílnost, mezi odpověďmi jednotlivých pohlaví.

Tabulka 16 – hodnocení charakterových vlastností v závislosti na pohlaví

Charakterové vlastnosti	Muži	Ženy	Rozdílnost
nezávislost	3,19	3,88	0,68
zodpovědnost	4,12	3,50	0,62
trpělivost	3,76	4,38	0,62
zkušenost	3,85	3,38	0,47
pracovitost	3,69	3,25	0,44
plánovitost	3,81	3,50	0,31
předvídavost	3,69	4,00	0,31
flexibilita	3,54	3,25	0,29
obětavost	3,54	3,25	0,29
originálnost	3,50	3,75	0,25
tvůrčivost	3,50	3,75	0,25
zásadovost	3,23	3,00	0,23
bystrost	3,46	3,63	0,16
vytrvalost	3,73	3,57	0,16
poctivost	3,77	3,63	0,14
cílevědomost	3,77	3,88	0,11
dochvilnost	2,92	3,00	0,08
čestnost	3,69	3,75	0,06
důslednost	3,69	3,75	0,06
operativnost	3,88	3,88	0,01

V tabulce 16 jsou zapsány výsledky hodnocení charakterových vlastností. Vlastnosti jsou seřazeny pod sebou na základě rozdílnosti odpovědí mužů a žen. Je zjevné, že nejrozdílněji odpovídali muži a ženy u nezávislosti. Pro muže je průměrně důležitá, zatímco pro ženy je průměrně spíše velmi důležitá. Zodpovědnost je pro muže důležitější než pro ženy. Rozdílnost u zodpovědnosti se rovná 0,62, stejná rozdílnost byla vypočtena i u trpělivosti, kterou ženy považují za důležitější než muži. Nejmenší rozdílnost byla vypočtena 0,01 u operativnosti. Stejně údaje, avšak týkající se rozdílnosti v odpovědích mužů a žen při hodnocení dovedností a schopností, jsou v tabulce 17.

Tabulka 17 – hodnocení dovedností a schopností v závislosti na pohlaví

Dovednosti a schopnosti	Muži	Ženy	Rozdílnost
schopnost předvedení správného provedení	3,15	4,00	0,85
schopnost servisu snowboardových pomůcek	3,15	3,63	0,47
dovednost v jízdě na snowboardu	3,81	4,25	0,44
umění jednat s lidmi	4,08	3,75	0,33
schopnost vysvětlit správné provedení	4,77	4,50	0,27
schopnost organizační činnosti (práce se skupinami)	3,81	3,57	0,24
schopnost identifikace provedených chyb	4,50	4,63	0,13
schopnost využít efektivně čas	3,77	3,88	0,11
schopnost komunikace (verbální / neverbální)	4,15	4,25	0,10
schopnost motivace druhých	4,46	4,50	0,04

Zdroj: vlastní zpracování

Největší rozdílnost byla zaznamenána u hodnocení schopnosti předvedení správného provedení. Ženám se zdá tato schopnost velmi důležitá, zatímco mužům jen důležitá. Rozdílnost aritmetických průměrů se zde rovnala 0,85. Naopak nejmenší rozdílnost byla vypočtena u schopnosti motivace druhých, u té se shodli obě pohlaví, že je velmi důležitá, dokonce až nejdůležitější. Rozdílnost u schopnosti motivace druhých činila 0,04.

Tabulka 18 zobrazuje rozdílnost u poslední skupiny kompetencí, které byly hodnoceny, a tedy u trenérského vzdělání a znalostí.

Tabulka 18 – hodnocení vzdělání a znalostí v závislosti na pohlaví

Vzdělání a znalosti	Muži	Ženy	Rozdílnost
licence trenéra 3.třídy	2,81	3,88	1,07
licence trenéra 2.třídy	2,58	3,25	0,67
finanční gramotnost	3,73	3,25	0,48
znalost pravidel snowboardingu	4,42	4,63	0,20
řidičský průkaz	4,08	4,00	0,08
licence trenéra 1.třídy (nejvyšší)	2,31	2,38	0,07
středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou	2,69	2,63	0,07
znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni)	3,81	3,88	0,07
znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek)	4,27	4,25	0,02
znalost zdravotní péče a první pomoci	4,23	4,25	0,02

Zdroj: vlastní zpracování

Největší spočtená rozdílnost mezi všemi kompetencemi byla zjištěna u licence trenéra 3. třídy. Rozdílnost v hodnocení této kompetence byla muži průměrně ohodnocena 2,88 a ženami 3,88. Pro ženy je tedy tato licence a forma vzdělání více důležitá než pro muže. Naopak nejvíce se shodli během hodnocení znalosti terminologie a znalosti zdravotní péče a první pomoci. Obě tyto znalosti se jeví respondentům jako velmi důležité a rozdílnost byla pouze 0,02.

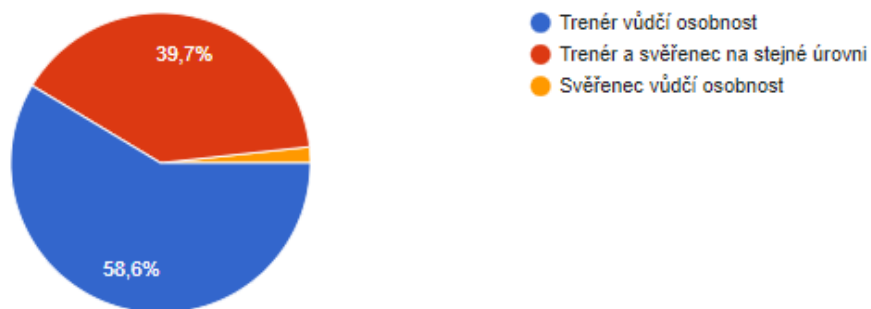
Graf 20 vyobrazuje údaje, které vypovídají o názoru respondentů na vztah trenéra s jeho svěřenci.

Graf 20 – vztah trenér se svěřenci

V jakém vztahu by podle Vás měl být trenér a jeho svěřenci?

Koř

58 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

V dotazu, kdo by měl být vůdčí osobnost ve vztahu trenér – svěřenec, se respondenti ve svých odpovědích poměrně lišili, jen minimální část dotazovaných jako svou odpověď zvolila svěřenec jako vůdčí osobnost. Jestli má být ale trenér vůdčí, nebo se svěřenci na stejné úrovni, bylo procentuálně poměrně vyrovnané. Trenér vůdčí osobnost zvolilo 58,6 % respondentů. Trenér a svěřenec na stejné úrovni zvolilo 39,7 % z respondentů.

5.1.3 Porovnání představ a reality

Jednou z otázek, na základě, které byl zjištěn rozdíl mezi představami a skutečností, byla otázka na temperament trenéra. Nejprve byli všichni respondenti dotázáni, jaký typ temperamentu si myslí, že je pro trenéry nejvhodnější, jaký je vhodný, méně vhodný a jaký je nevhodný. V grafu 21 jsou zaznamenány výsledky, které poukazují na to, že nejvíce vhodný se zdá respondentům sangvinik, vhodný je dle jejich názoru flegmatik, méně vhodný choleric a nevhodný melancholik.

Graf 21 – nejvhodnější temperament u trenéra

Jaký typ temperamentu by podle Vás trenér snowboardingu měl být? Seřadte možnosti od nejvhodnějšího temperamentu po nevhodný temperament.

 Kopirovat

Zdroj: vlastní zpracování

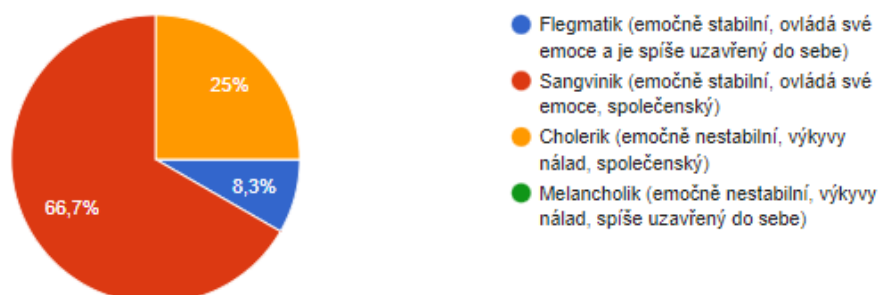
Následně sportovci (junioři i senioři) volili, jakého temperamentu je nejspíše jejich trenér. A trenéři si volili, jakého jsou pravděpodobně temperamentu oni. V grafu 22 jsou výsledky odpovědí juniorů, které vypovídají o tom, že většina sportovců si myslí, že jejich trenér je sangvinik, který byl všemi respondenty zvolen, jako nejvhodnější. Někteří (25 %) si myslí, že jejich trenér je cholerik a 8,3 % juniorů shledávají svého trenéra jako flegmatika. U dospělých sportovců tomu bylo jinak. Poměrně velké zastoupení v odpovědích má cholerik, který byl všemi respondenty hodnocen jako méně vhodný. Malé zastoupení ve zvolených možnostech seniory, u temperamentu trenéra má i melancholik, který je jimi považován za nevhodného. Stejně procento (4,55 %) si myslí, že je jejich trenér flegmatik. Více než většina svého trenéra vnímá jako sangvinika.

Graf 22 – temperament trenéra, junioři

Jakého temperamentu je spíše Váš trenér?

 Kopirovat

12 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

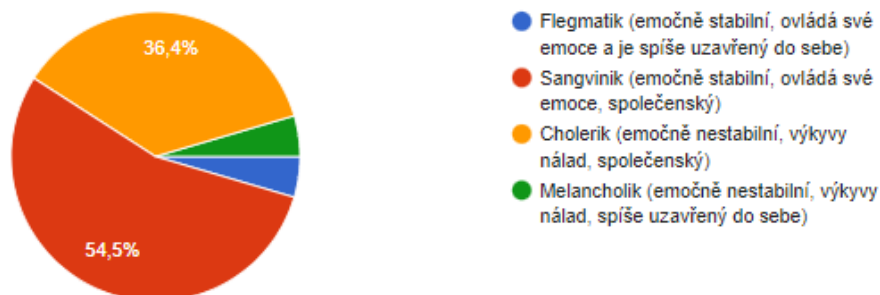
Odpovědi dospělých sportovců jsou znázorněny v následujícím grafu 23.

Graf 23 – temperament trenéra, senioři

Jakého temperamentu je spíše Váš trenér?

 Kopirov

22 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

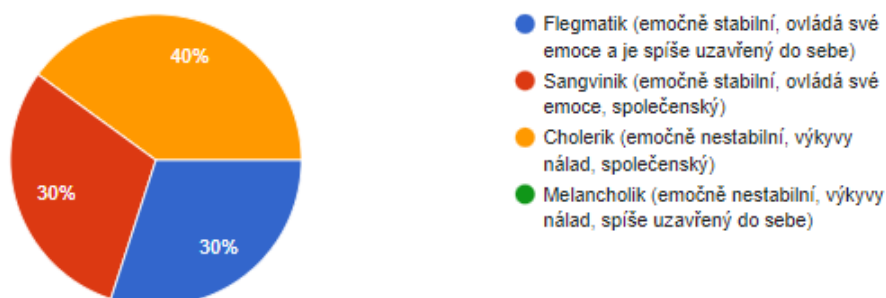
Poslední graf týkající se temperamentu trenérů byl vytvořen na základě dat sebraných od samotných trenérů. Ačkoli si trenéři společně s ostatními respondenty myslí, že nejvhodnější je sangvinik, vhodný flegmatik, méně vhodný cholerik a nevhodný melancholik, uznávají, že 40 % z nich jsou cholerici. Zbýlých 60 % se považuje ve stejném počtu za sangviniky a za flegmatiky. Žádný z nich si nemyslí, i přesto, že tak někteří sportovci odpověděli, že jsou melancholici. Výsledky jsou interpretovány v grafu 24.

Graf 24 – temperament trenérů, skutečnost

Jaký typ temperamentu sedí nejvíce na Vaši osobnost?

 Kopirov

10 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

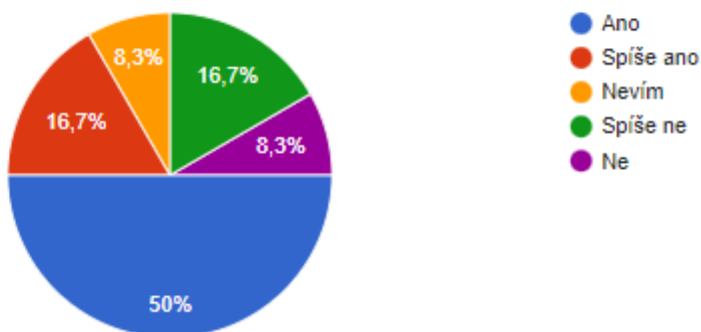
Další otázka, která zjišťuje rozdílnost v názorech na skutečnost, byl dotaz, zda je trenér svým svěřencům přítelem. Jako první jsou v grafu 25 vyobrazeny názory juniorů. Z grafu

25 je zjevné, že pro polovinu juniorů je jejich trenér přítelem, avšak jedna čtvrtina sportovců svého trenéra jako přítele, spíše nebo vůbec nevnímá. U dospělých sportovců je tomu jinak, drtivá většina, konkrétně 86,4 % svého trenéra jako přítele spíše nebo úplně vnímá. Jen málo z nich 13,6 % zvolilo odpověď spíše ne. Odpovědi dospělých jsou v grafu 26.

Graf 25 – trenér přítelem svěřenců, junioři

Je Vám Váš trenér přítelem?

12 odpovědí

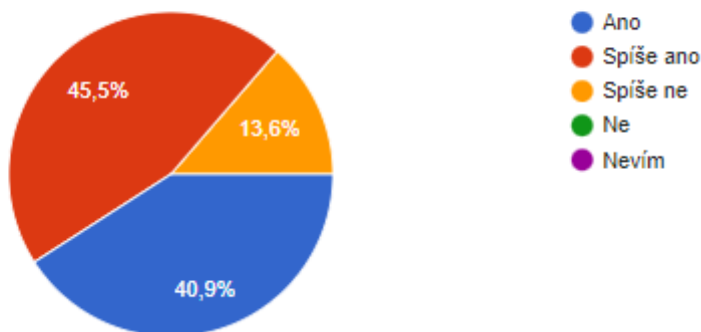

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 26 – trenér přítelem svěřenců, senioři

Je Vám Váš trenér přítelem?

22 odpovědí

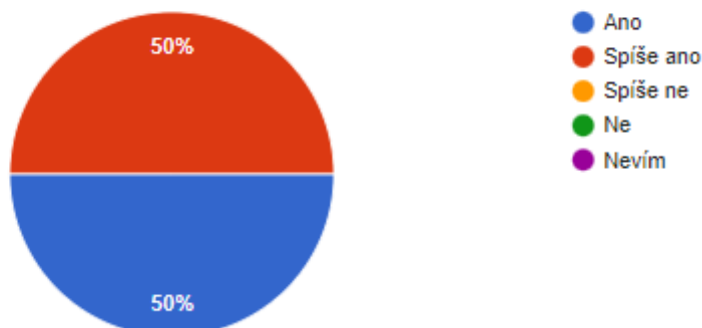
Zdroj: vlastní zpracování

Stejně byli dotázáni i trenéři a jak je vidět v grafu 27, všichni trenéři (juniorští i seniorští) se považují, nebo spíše považují, za přítele svým svěřencům, i přesto, že ¼ juniorských sportovců svého trenéra jako přítele nevnímá.

Graf 27 – trenér přítelem svěřenců, trenéři

Jste svým svěřencům přítelem/přítelkyní?

10 odpovědí

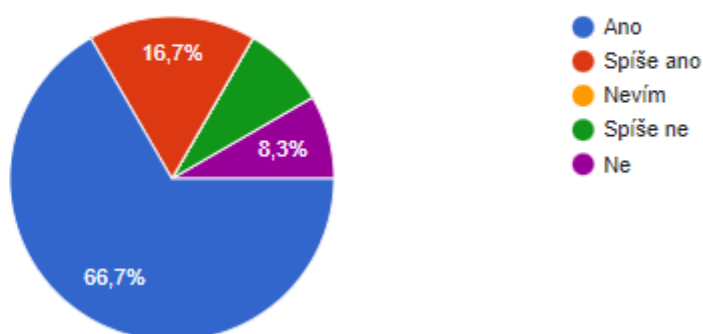
Zdroj: vlastní zpracování

Jestli jim jejich vztah vyhovuje, byli také dotázáni všichni z těchto tří skupin respondentů. Odpovědi juniorů jsou v grafu 28. Celkem 66,7 % juniorů jejich vztah s trenérem, ať je jakýkoli, vyhovuje. Spíše ano si zvolilo 16,7 % jedinců, ne a spíše ne vybralo za své odpovědi 16,6 % mladých sportovců. Dospělým sportovcům jejich vztah s trenéry ze 45,5 % vyhovuje. Spíše vyhovuje 27,3 %, spíše nevyhovuje 18,2 % a 9,1 % dospělých sportovců neví. Všechny tyto odpovědi jsou viditelné v grafu 29.

Graf 28 – spokojenost se vztahem s trenérem, junioři

Vyhovuje Vám Váš vztah s ním?

12 odpovědí

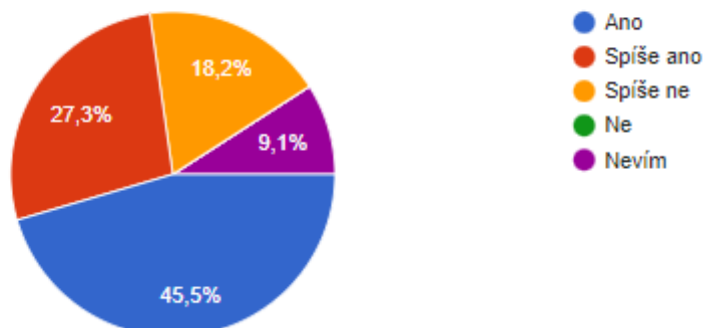

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 29 – spokojenost se vztahem s trenérem, senioři

Vyhovuje Vám Váš vztah s ním?

22 odpovědí

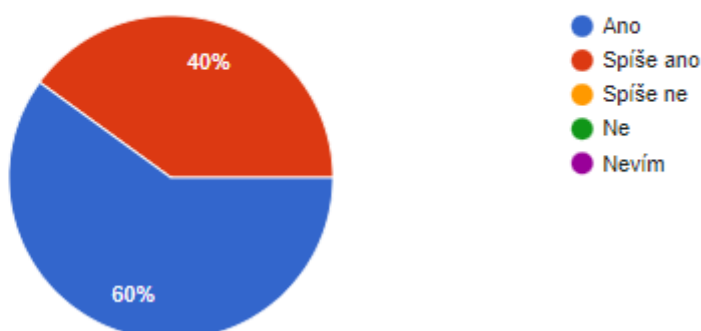
Zdroj: vlastní zpracování

Trenéři se převážně shodují, že jim jejich vztah se svěřenci, spíše nebo úplně vyhovuje. Žádný z nich nezvolil jinou variantu. V grafu 30 je možné vidět procentuální zastoupení těchto dvou zodpovězených možností.

Graf 30 – spokojenost se vztahem se svěřenci

Vyhovuje Vám Váš vztah s nimi?

10 odpovědí

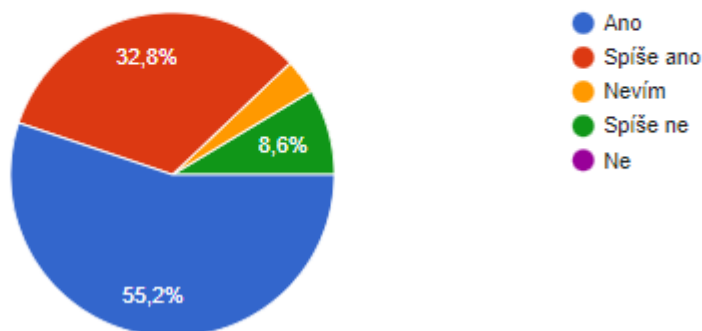
Zdroj: vlastní zpracování

Respondenti se vyjadřovali k tomu, co si myslí o zapojení se sportovců do tvorby tréninkové jednotky. V grafu 31 se vyjádřili všichni respondenti, jak sportovci, tak trenéři i rodiče sportovců. Dohromady 88 % respondentů si myslí, že je správně, když trenér dovoluje svým svěřencům, aby se podíleli na tvorbě tréninkové jednotky. Spíše ne, jako svou odpověď zvolilo 8,6 % a necelé procento neví.

Graf 31 – zapojení sportovců do tvorby TJ

Je podle Vás správně, když trenér dovoluje svým svěřencům, aby se podíleli na tvorbě tréninku?

58 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

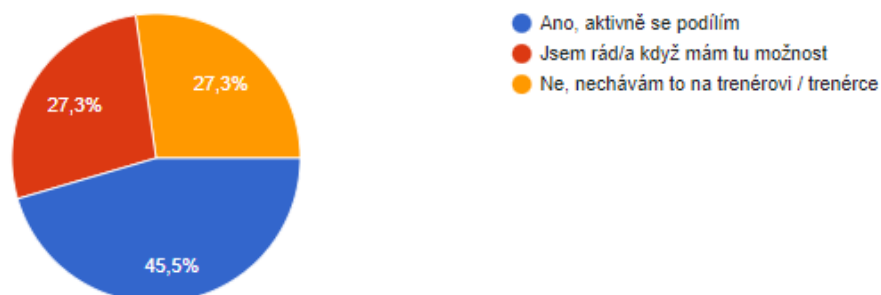
Sportovci poté odpovídali sami za sebe, zda se rádi podílí na tvorbě tréninku. Aktivně se podílí na tvorbě 45,5 %, 27,3 % juniorů je rádo, když má tu možnost, a 27,3 % sportovců to nechává pouze na svém trenérovi. Odpovědi juniorů jsou zapsány v grafu 32. Senioři odpovídali na stejnou otázku a jejich odpovědi se od odpovědí juniorů procentuálně velmi lišily. Jak je vidno v grafu 33, jen malé procento se aktivně podílí na tvorbě tréninku (18,2 %), ale také stejné procento sportovců nechává vymyšlení na svém trenérovi (18,2 %). Většina je ráda, když má možnost se podílet a zapojit se do tvorby tréninkových jednotek (63,6 %).

Graf 32 – podílení se na tvorbě TJ, junioři

Podělíte se rádi na vymyšlení a přípravě tréninků?

11 odpovědí

Kopírovat

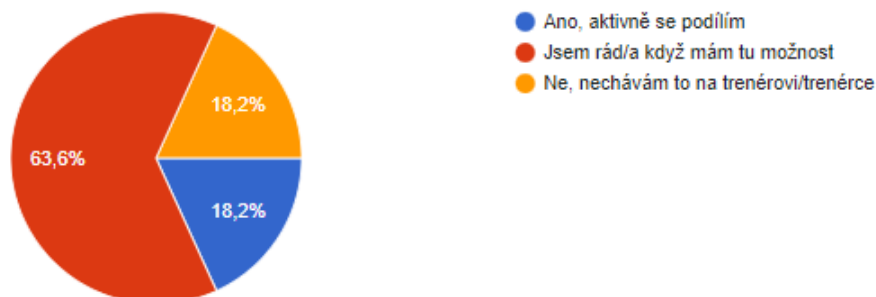
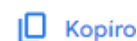

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 33 – podílení se na tvorbě TJ, senioři

Podělíte se rádi na vymýšlení a přípravě tréninků?

22 odpovědí

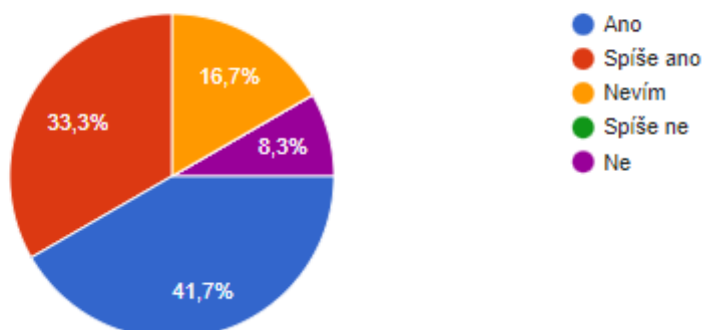
Zdroj: vlastní zpracování

U sportovců bylo zjištěno, jestli se rádi svěří svému trenérovi s osobními záležitostmi a naopak, u trenérů bylo zjištěno, jestli oni jsou rádi, když s nimi svěřenci sdílejí své osobní záležitosti. Graf 34 ukazuje odpovědi sportovců juniorů. Tři čtvrtě z dotazovaných odpovědělo, že ano nebo spíše ano. Jen malé procento sportovců odpovědělo ne (8,3 %) a celkem 16,7 % juniorů zvolilo odpověď nevím. Graf 35 poukazuje na to, že senioři odpovídali na stejnou otázku a obě věkové kategorie sportovců se poměrně shodly v odpovědích. Spíše ano si za svou odpověď zvolilo 45,5 % dospělých sportovců. Ano, odpovědělo 31,8 % sportovců, 13,6 % zaškrtno odpověď nevím a zbylých 9,1 % spíše nejsou rádi, když se mohou svému trenérovi svěřit s osobními záležitostmi.

Graf 34 – svěření se trenérovi s osobními záležitostmi, junioři

Jsem rád, když se mohu svému trenérovi svěřit s osobními záležitostmi?

12 odpovědí

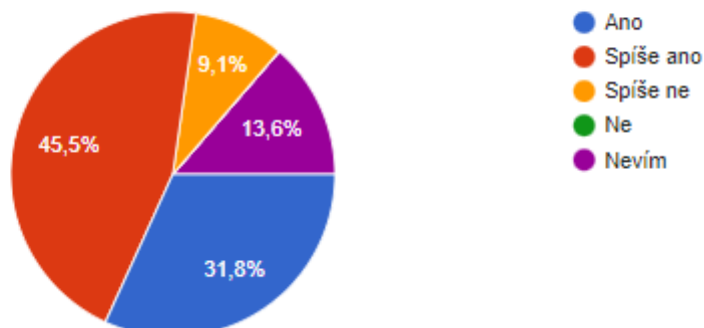

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 35 – svěřeni se trenérovi s osobními záležitostmi, senioři

Jsem rád/a, když se mohu svému trenérovi svěřit s osobními záležitostmi?

22 odpovědí

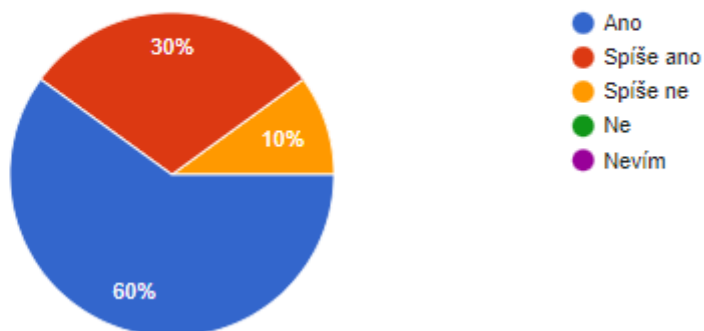
Zdroj: vlastní zpracování

Trenéři se v této otázce také ve většině shodli (60 %), konkrétně, že jsou rádi, když s nimi jejich svěřenci sdílejí o své osobní záležitosti. Z dotazovaných trenérů je spíše rádo 30 % a spíše rádo není 10 %. Odpovědi trenérů jsou vloženy do grafu 36.

Graf 36 – svěřování svěřenců s osobními záležitostmi, trenéři

Jste rád/a, když se Vám svěřenci svěřují se svými osobními záležitostmi?

10 odpovědí

Zdroj: vlastní zpracování

Výzkum dále probíhal formou polostrukturovaného rozhovoru, jehož data jsou popsána v následující podkapitole.

5.2 Polostrukturovaný rozhovor

Polostrukturovaný rozhovor proběhl online skrze platformu Teams, poté byl přepsán do programu Microsoft Word. Z písemné verze rozhovoru byly použity Odpovědi pro tvorbu tabulky. V tabulce 19 jsou vyobrazeny názory vrcholového sportovce.

Tabulka 19 – nejdůležitější kompetence podle vrcholového sportovce

vrcholový sportovec		
charakterové vlastnosti	dovednosti a schopnosti	vzdělání a znalosti
přátelskost	schopnost vysvětlit správné provedení	znalost pravidel snowboardingu
společenskost	schopnost komunikace (verbální, neverbální)	znalost terminologie
komunikativnost	schopnost motivace druhých	znalost výživy
sympatičnost	schopnost rozpoznat chybu v provedení	znalost cizích jazyků
ambicióznost		znalost kondičních tréninků
spolehlivost		řidičský průkaz
		znalost zdravotní péče a první pomoci

Zdroj: vlastní zpracování

Pro porovnání odpovědí vrcholového sportovce a ostatních respondentů byly použity tabulky 7, 9 a 11, ve kterých jsou seřazeny ohodnocené kompetence podle důležitosti. Při porovnání levého sloupce v tabulce 19 a tabulky 7 došlo ke zjištění, že odpovědi profesionálního sportovce se od odpovědí ostatních respondentů vcelku liší. Vrcholový sportovec od svého trenéra vyžaduje především přátelskost a ostatní respondenti vyžadují spíše zodpovědnost, trpělivost a poctivost. V dalších skupinách kompetencí došlo ke výrazně větším shodám. Při srovnání odpovědí v tabulce 19 (sloupec dovednosti a schopnosti) a srovnání tabulky 9 bylo zjištěno, že prioritní schopností je vysvětlit správné provedení, všechny čtyři schopnosti, které považuje vrcholový sportovec za stěžejní u trenéra, byly zvoleny jako čtyři nejdůležitější také ostatními respondenty. Pravý sloupec tabulky 19 (vzdělání a znalosti) při porovnání s tabulkou 11 vykazuje značné shody v názoru na důležitost těchto kompetencí. Prvních pět nejdůležitějších kompetencí zvolených respondenty považuje za stěžejní i vrcholový sportovec. Pro vrcholového sportovce jsou pak důležité i znalost výživy a znalost kondičních tréninků.

6 KOMPETENČNÍ PROFIL TRENÉRA SNOWBOARDINGU

Kompetenční profil trenéra snowboardingu byl vytvořen výběrem patnácti nejdůležitějších kompetencí ze všech. Všechny kompetence byly vloženy do jedné tabulky a následně seřazeny podle výše aritmetických průměrů z hodnocení všech respondentů. Vzhledem k zjištění nevelkých rozdílů odpovědí sportovců v závislosti na jejich věku byl sestaven jeden kompetenční profil trenéra snowboardingu pro všechny věkové kategorie. Vybraných patnáct kompetencí bylo doplněno o další požadavky na trenéra, které byly zjištěny ostatními otázkami jak v elektronickém dotazníku, tak během polostrukturovaného rozhovoru. V tabulce 20 jsou znázorněny nejdůležitější kompetence a v obrázku 7 je sestavený kompetenční profil.

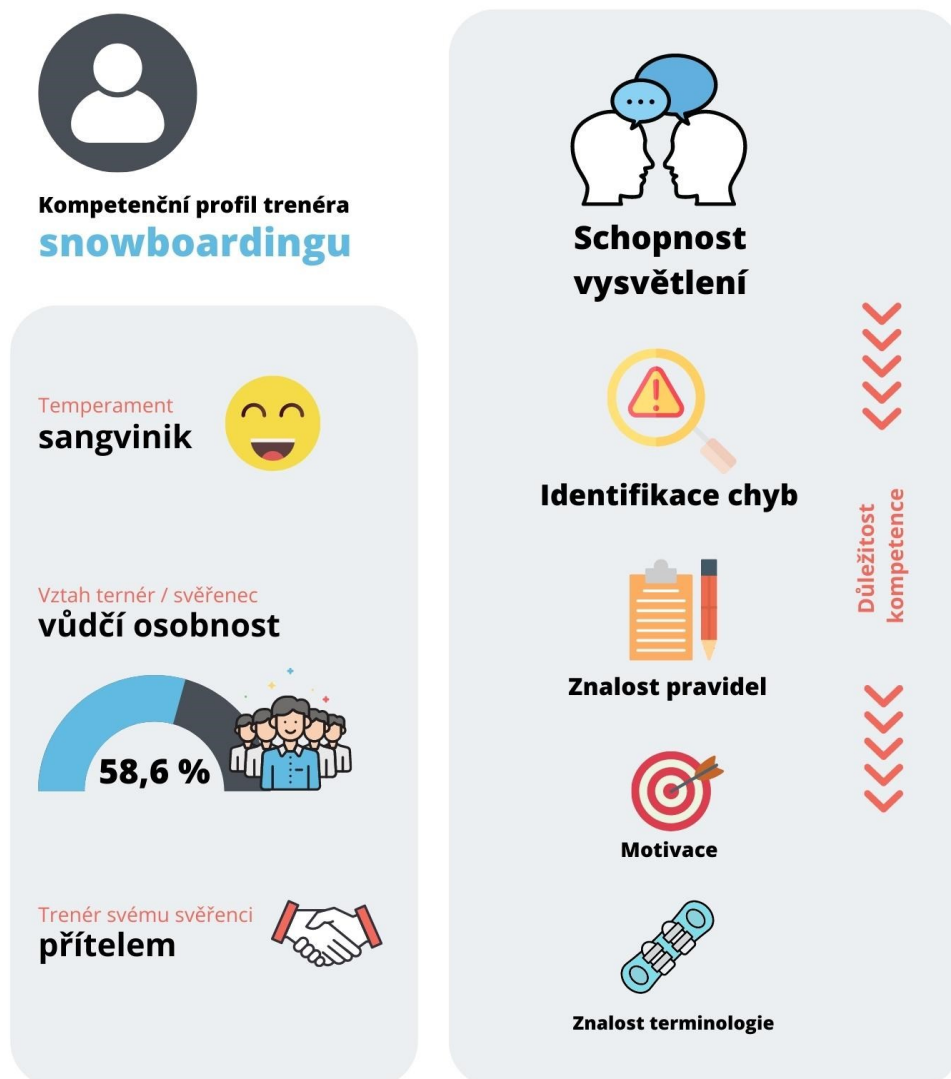
Tabulka 20 – kompetenční profil trenéra snowboardingu

Vybrané kompetence	Aritmetický průměr
schopnost vysvětlit správné provedení	4,75
schopnost identifikace provedených chyb	4,61
znalost pravidel snowboardingu	4,47
schopnost motivace druhých	4,32
znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek)	4,29
schopnost komunikace (verbální / neverbální)	4,25
znalost zdravotní péče a první pomoci	4,20
umění jednat s lidmi	4,12
zodpovědnost	4,08
řidičský průkaz	4,05
trpělivost	3,98
znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni)	3,97
dovednost v jízdě na snowboardu	3,92
schopnost organizační činnosti (práce se skupinami)	3,91
poctivost	3,88

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce je celkem 7 schopností a dovedností, 5 znalostí a 3 charakterové vlastnosti. Za nejdůležitější je považována schopnost vysvětlit správné provedení.

Obrázek 7 – kompetenční profil trenéra snowboardingu

Pro svěřence je také důležité

Možnost podílet se na tvorbě tréninkových jednotek.

Možnost svěřit se trenérovi se svými problémy.

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 7 představuje vymezený kompetenční profil trenéra snowboardingu, který je univerzální a vhodný pro všechny věkové kategorie dotazovaných sportovců. V obrázku jsou identifikovány povahové rysy a postoje trenérů, které shledávají dotazovaní jako přínosné a 5 nejdůležitějšími kompetencí z tabulky 20.

7 DISKUSE

V této kapitole budou porovnány a diskutovány výsledky výzkumu s teoretickou částí práce. Pro výzkum bylo vybráno 10 snowboardových trenérů, kteří elektronické dotazníky distribuovali dále. Na první pohled by se mohlo zdát, že zkoumaný vzorek není tak rozsáhlý, ale jak bylo zmíněno v teoretické části této bakalářské práce, snowboarding se v České republice teprve rozvíjejí, a tudíž zde zdaleka není tak široká komunita jako u jiných sportů. Celkem se výzkumu účastnilo 59 respondentů včetně sportovců a lze tvrdit, že v porovnání s aktivně závodící snowboardovou komunitou je tato účast vypovídající. Spodní věková hranice sportovců byla stanovena na 15 let. Otázkou by mohlo být, zda tato hranice nebyla příliš vysoká a zda je bez chybějícího názoru dětí možné sestavení kompetenčního profilu trenéra vhodného pro všechny věkové kategorie. Výzkumem ale nebyly zjištěny významné rozdíly v odpovědích mezi jednotlivými věkovými kategoriemi sportovců a z etického pohledu byl výzkum záměrně směřován na respondenty s věkovou hranicí nad 15 let. Současně lze předpokládat, že mladší jedinci by nemuseli správně porozumět kladeným otázkám a významu jednotlivých kompetencí, i proto nebyli zařazeni do výzkumu.

Sportovci hodnotili trenéra nebo trenérku, se kterou momentálně trénují, výzkum nebyl zaměřen na trenéry, kteří trénovali svěřence v minulosti, a tudíž nebyly zjištěny kompetence, které jim u předešlých trenérů scházely. Velkou měrou se názory všech sportovců týkají převážně těch trenérů, kteří se výzkumu také účastnili. Názor každého sportovce je však subjektivní a každý ze sportovců si se svým trenérem prochází odlišnými situacemi. Reprezentativnost respondentů si nelze nijak ověřit, protože elektrické dotazníky byly plně anonymní. Na základě identifikačních dotazů ale lze určit, zda se jednalo o profesionálního sportovce a jakou trenérskou licenci dotazovaný trenér má. Aktuální aktivitu trenéra z dotazníků zjistit nelze.

Na otázku k počtu vybraných kompetencí lze odpovědět, že respondenty hodnocené kompetence byly vybrány na základě odborné literatury a závěrečných prací dalších studentů, kteří se zabývali ve svých výzkumech podobnou problematikou u trenérů. Z kompetencí byly vybrány pouze ty, které vychází z rešerše odborné literatury jako nejdůležitější. Vzhledem k úspěšné návratnosti dotazníků lze tvrdit, že vybraný počet 40 kompetencí neodradil respondenty od dokončení dotazníku. Významným přínosem výzkumu byl také názor profesionálního sportovce z mezinárodního týmu Red Bull.

V průběhu polostrukturovaného rozhovoru ve svých volných odpovědích uvedl většinu zvolených kompetencí, což jen potvrdilo jejich správnou volbu. Obecně lze také tvrdit, že se jeho názory shodovaly s většinovým názorem respondentů dotazníku a výsledný kompetenční profil je tedy vhodný i pro sportovce na vrcholové úrovni.

Jak bylo zmíněno v teoretické části, Jansa (2018) uvádí, že u trenérů je důležitá jejich odbornost a znalost daného sportu a poté didaktické schopnosti. Výzkum toto vyjádření potvrzuje, protože mezi pět nejdůležitějších kompetencí podle respondentů patří schopnost identifikace chyb a vysvětlení správného provedení, motivace sportovců a znalost pravidel a terminologie v daném sportu. Výzkum potvrdil i tvrzení Cassidyho, Jonese a Potraca (2004), kteří se domnívají, že trenér by měl být i manažerem. Mezi manažerské funkce se řadí organizační schopnosti, umění jednat s lidmi a komunikační schopnost. Všechny zmíněné schopnosti jsou považovány respondenty za velice důležité a jsou tedy součástí výsledného kompetenčního profilu.

Z výsledků výzkumu je také zjevné, že sportovcům vyhovuje, když je trenér vůdčí osobnost, je pro ně autoritou, ale preferují převážně přátelský vztah s trenéry, kterým se mohou svěřovat i se svými osobními záležitostmi. Tyto dvě skutečnosti se neshodují s vymezením typů trenéra Tutka a Richardse (1971), kdy autoritativní trenér má podle jejich díla vztah se svými svěřenci omezený pouze na trenér – sportovec.

8 ZÁVĚR

Tato práce měla za cíl sestavit kompetenční profil trenéra snowboardingu. Hlavním důvodem pro zvolení tohoto tématu byla autorčina vlastní zkušenost spolupráce s trenéry měnící se podle věku, nálady, motivovanosti, angažovanosti a touhy závodit, kterou zároveň pozorovala u svých vrstevníků, přátel a soupeřů. Závěrem této bakalářské práce je identifikovaný kompetenční profil trenéra snowboardingu vhodný pro všechny sportovce, jak pro juniory, seniory, tak i muže a ženy. Tento profil byl sestaven na základě výzkumu pomocí elektronického dotazování a polostrukturovaného rozhovoru s profesionálním sportovcem.

V teoretické části byl přiblížen snowboarding jako sport, včetně jeho historie a historie Svazu lyžařů České republiky, pod kterým je snowboarding společně s dalšími sedmi sporty veden. V kapitole věnující se trenérům byly představeny jejich různé typy, jakým způsobem se od sebe odlišují osobnostně a jejich způsoby vedení lidí (realizačního týmu, svěřenců), tréninků a soutěží. Kompetence byly vymezeny nejen jako trenérské, ale i obecné, dále se teoretická část zabývala kompetenčními profily. Rozdělení kompetencí do různých skupin a následné seřazení do jednotlivých struktur a hierarchických modelů napomohlo vytvoření struktury elektronických dotazníků a polostrukturovaného rozhovoru.

Vyhotovený elektronický dotazník byl rozdělen do tří skupin dotazů. První skupinou dotazů byly identifikační dotazy, které se týkaly respondentů. Protože respondenty tvořily tři odlišné soubory, sportovci, trenéři a rodiče sportovců, částečně se dotazy pro každý z těchto souborů lišily. Do druhé skupiny byly zařazeny otázky, ve kterých byly hodnoceny jednotlivé kompetence, kompetencí pro hodnocení bylo vybráno celkem 40. Hodnocení kompetencí bylo možné na škále 1 – 5, kdy 1 = nedůležitá, 2 = méně důležitá, 3 = důležitá, 4 = velmi důležitá a 5 = nejdůležitější. Ve třetí skupině dotazy zjišťovaly realitu, sportovci odpovídali na otázky, které se týkaly jejich trenéra, jejich vztahu s trenérem a situací, které se jim stávají.

Z výsledků sběrů dat byly vytvořeny tabulky a následně grafy, ze kterých bylo možné přehledné porovnání jednotlivých odpovědí respondentů. Tabulky byly vytvořeny jak pro všechny respondenty dohromady, tak pro sportovce zvlášť. Díky tabulkám, které byly vytvořeny jen z odpovědí sportovců, došlo k rozdělení odpovědí v závislosti na věku a pohlaví sportovců. Ačkoliv byl předpokládán větší rozdíl mezi těmito odpověďmi,

zdaleka se tolik nelišily ani u různého pohlaví, ani s přibývajícím věkem. Tato situace pravděpodobně nastala, protože trenérů snowboardingu v České republice zdaleka není tolik, jako v jiných sportech, například v plavání či atletice. Z tohoto důvodu spolu často trénují i rozdílné věkové kategorie sportovců, i ženy a muži.

Názory sportovců na realitu odhalily velice odlišné pohledy trenérů a jejich svěřenců. Autorka se domnívá, že takovouto rozdílnost v odpovědích neočekával žádný ze zúčastněných trenérů a pravděpodobně budou výsledky překvapení. O to přínosnější by pro ně mohl výzkum být. V analytické části práce byly vyhodnoceny názory a potřeby jednotlivých věkových kategorií svěřenců a současně byly také zaznamenány i potřeby a názory jejich rodičů. Tato práce by mohla nadále sloužit jako vhled do tréninku mladých snowboardistů, a to jak z pohledu svěřenců, jejich rodičů, tak trenérů samotných a vymezený kompetenční profil trenéra snowboardingu by mohl být nápomocen české snowboardové komunitě při vzdělávání či hledání nových trenérských posil.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BELZ, Horst, Marco SIEGRIST a Dana LISÁ. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení: Východiska, metody, cvičení a hry*. 1. Praha: Portál, 2015, 375 s. ISBN 80-7178-479-6.
2. BINTER, L. *Snowboarding: alpská jízda - freestyle - freeriding*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 1999. 129 s. ISBN 80-7169-769-9.
3. BINTER, L., A. BINTER a M. ČERNÍK. *Snowboarding*. Vyd. 4. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3981-6.
4. BLAŽEJ, A. *Motivace dětí a mládeže ve sportu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2019. 147 s. ISBN 9788021093591.
5. BOUČEK, J. *Prknem dolů: Ke kořenům československého snowboardingu*. Vyd. 1. Praha: Jan Bouček, 2015. ISBN 978-80-905516-0-3.
6. CASSIDY, T., R. JONES a P. POTRAC. *Understanding sports coaching: The social, cultural and pedagogical foundations of coaching practice*. Vyd. 1. New York: Routledge, 2004. ISBN 0-415-30739-2.
7. ČÁSLAVOVÁ, E. *Management a marketing sportu 21. století*. Vyd. 1. Jesenice: Ekopress, 2020. 219 s. ISBN 978-80-87865-62-0.
8. Czech-ski. *Czech ski and snowboard* [online]. Praha: Spaneco, copyright, 2007 [cit. 2023-05-17]. Dostupné z: <https://www.czech-ski.com/o-nas/o-slcr>
9. DAYTON, Elizabeth a Kerm HENRIKSEN. Communication Failure: Basic Components, Contributing Factors, and the Call for Structure. *The Joint Commission Journal on Quality and Patient Safety* [online]. 2007, roč. 1, č. 33, 34-47 [cit. 2023-03-10]. ISSN 1553-7250. Dostupné z: doi:[https://doi.org/10.1016/S1553-7250\(07\)33005-5](https://doi.org/10.1016/S1553-7250(07)33005-5).
10. DENISON, J. *Coaching knowledges: Understanding the dynamics of sport performance*. Vyd. 1. Londýn: A & C Black Publishers, 2007. ISBN 978-0-71-36-8186-4.
11. DOVALIL, J. *Lexikon sportovního tréninku*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2008. 314 s. ISBN 9788024614045.
12. DVOŘÁK, D. *Snowboarding*. Vyd. 1. Brno: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-5053-8.
13. GILLE, F. a R. MARKS. *Snowboarding: Make a Perfect Start*. Vyd. 1. Oxford UK: Meyer & Meyer Sport, 2002. 164 s. ISBN 1-84126-058-4.

14. GORDON, D. *Coaching Science*. Vyd. 1. Cornwall Great Britain: Learning Matters, 2009. ISBN 978-1-84445165-4.
15. GREGOR, T. *Psychológia športu*. Vyd. 1. Bratislava: Mauro Slovakia, 2013. 400 s. ISBN 9788096809271.
16. GUNDERSEN, D.F. A Robert HOPPER. Relationships between speech delivery and speech effectiveness. *Communication Monographs* [online]. 2009, roč. 2, č. 43, 158-165 [cit.2023-03-25]. DOI: 10. 1080/03637757609375927. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03637757609375927>.
17. HEINO, Rebeca. New Sports: What is So Punk about Snowboarding?. *Journal of Sport and Social Issues* [online]. 2000, roč. 2, č. 24, 176-191 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/0193723500242005>.
18. JANSÁ, P. *Pedagogika sportu*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-3986-4.
19. JATERKOVÁ, Lenka. *Využití kompetenčního přístupu při řízení podniku*. Brno, 2006. Diplomová práce. Vedoucí diplomové práce Petr Smutný. Masarykova univerzita.
20. JONES, R. L. *The Sports Coach as Educator: Re-conceptualising sports coaching*. Vyd. 1. New York: Routledge, 2006. ISBN 978-0-415-36759.
21. JŮVA, Vladimír a Kristýna TOMKOVÁ. Cesta k trenérské profesi. *Studia sportiva* [online]. 2010, roč. 1, č. 4, 89-100 [cit. 2022-09-11]. ISSN 2570-8783. Dostupné z: [doi:10.5817/StS2010-1-10](https://doi.org/10.5817/StS2010-1-10).
22. KUBEŠ, M., D. SPILLEROVÁ a R. KURNICKÝ. *Manažerské kompetence: Způsobilosti výjimečných manažerů*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. 184 s. ISBN 80-247-0698-9.
23. LARA-BERCIAL, Sergio, Julian NORTH, Kirsi HÄMÄLÄINEN, Klaus OLTMANN, Jan MINKHORST a Ladislav PETROVIC. *European Sport Coaching Framework*. Illinois, United States: CoachLearn, 2017, [cit. 2022-09-12]. ISBN: 978-1-4925-6029-6. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/319932406_The_European_Sport_Coaching_Framework.
24. LINHART, J. *Slovník cizích slov pro nové století*. Vyd. 1. Liberec: Dialog, 2010. ISBN 80-7382-006-4.
25. LINZ, L. *Úspěšné koučování týmu: sportovně-psychologická příručka pro trenéry*. Edice Českého olympijského výboru. Přel. Michal Barda. Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-4042-6.

26. LUCIA, A. D. a R. LEPSINGER. *The Art and Science of Competency models: pinpointing critical success factors in organizations*. San Francisco: JosseyBass/Pfeifer, 1999. ISBN 978-0-787-94602-9.
27. MACMILLAN. *Macmillan English Dictionary: for advanced learners*. Oxford, 2002. ISBN 0333966759.
28. MELLINGER, G.D.. Interpersonal trust as a factor in communication. *The Journal of Abnormal and Social Psychology* [online]. 1956, roč. 3, č.52, 304–309 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1037/h0048100>.
29. PERIČ, T. *Sportovní příprava dětí*. Vyd. Nové, aktualiz. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4218-2.
30. RUIZ-ESTEBAN, Cecilia, Aurelio OLMEDILLA, Inmaculada MÉNDEZ a Juan Jesús TOBAL. Psychologický profil fotbalistek: Rozdíly mezi profesionálními a amatérskými hráčkami. *International Journal of Enviromental Research and Public Health* [online]. 2020, roč. 12, č.17, [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://doi.org/10.3390/ijerph17124357>.
31. SCS.ABZ.CZ. *Slovník cizích slov*. [online]. copyright, 2005 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?cizi_slovo=kompetence&typ_hledani=prefix.
32. STENCEK. *Snb.cz*. [online]. copyright, 2005 [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <http://www.snb.cz/historie-snowboardingu.html>.
33. TETER, H. a T. SCHULTZ. ed. *Mastering snowboarding*. Vyd. 1. Illinois: Human Kinetics, 2013. 200 s. ISBN 978-1-4504-1064-9.
34. THELWELL, R., Ch. HARWOOD a I. GREENLEES. *The Psychology of Sports Coaching: Research and practice*. Vyd. 1. New York: Routledge, 2017. ISBN 978-1-138-91716-3.
35. TUTKO, T. A. a J. W. RICHARDS. *Psychology of Coaching*. Vyd. 1. Boston: Allyn and Bacon, 1971. ISBN 0205029043.
36. VERNILLO, Gianluca, Cesare PISONI a Gabriele THIÉBAT. Fyziologický a fyzický profil snowboardingu: Předběžný přehled. *Frontiers* [online]. 2018, roč. 9, [cit. 2023-05-11]. ISSN 1664-042X. DOI: 10.3389/fphys.2018.00770. Dostupné z: <https://doi.org/10.3389/fphys.2018.00770>.
37. VYMĚTAL, J. *Průvodce úspěšnou komunikací - efektivní komunikace v praxi*. Vyd. 1. Brno: Grada Publishing, 2008. 322 s. ISBN 9788024726144.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků:

Obrázek 1 – model ledovce dle Hay Group	19
Obrázek 2 – hierarchický model struktury kompetencí	20
Obrázek 3 – primární funkce trenéra	24
Obrázek 4 – šest faktorů koučování	25
Obrázek 5 – elektronické dotazování	32
Obrázek 6 – polostrukturovaný rozhovor	34
Obrázek 7 – kompetenční profil trenéra snowboardingu	74

Seznam tabulek:

Tabulka 1 – věk sportovci	38
Tabulka 2 – věk trenéři	38
Tabulka 3 – věk rodiče	38
Tabulka 4 – jiní trenéři, junioři	45
Tabulka 5 – jiní trenéři, senioři	45
Tabulka 6 – hodnocení skupiny kompetencí	48
Tabulka 7 – hodnocení charakterových vlastností	50
Tabulka 8 – podrobné hodnocení charakterových vlastností	51
Tabulka 9 – hodnocení dovedností a schopností	52
Tabulka 10 – podrobné hodnocení dovedností a schopností	52
Tabulka 11 – hodnocení vzdělání a znalostí	53
Tabulka 12 – podrobné hodnocení vzdělání a znalostí	54
Tabulka 13 – hodnocení charakterových vlastností v závislosti na věku sportovce	55
Tabulka 14 – hodnocení dovedností a schopností v závislosti na věku sportovce	56
Tabulka 15 – hodnocení vzdělání a znalostí v závislosti na věku sportovce	56
Tabulka 16 – hodnocení charakterových vlastností v závislosti na pohlaví	61
Tabulka 17 – hodnocení dovedností a schopností v závislosti na pohlaví	62
Tabulka 18 – hodnocení vzdělání a znalostí v závislosti na pohlaví	62
Tabulka 19 – nejdůležitější kompetence podle vrcholového sportovce	72
Tabulka 20 – kompetenční profil trenéra snowboardingu	73

Seznam grafů:

Graf 1 – pohlaví respondentů	39
Graf 2 – pozice respondentů	39
Graf 3 – doba zapojení do snowboardingu.....	40
Graf 4 – účast na závodech, senioři.....	41
Graf 5 – pohlaví trenéra, junioři	41
Graf 6 – pohlaví trenéra, senioři	42
Graf 7 – počet snowboardových trenérů, junioři.....	42
Graf 8 – počet snowboardových trenérů, senioři.....	43
Graf 9 – jiní trenéři, junioři.....	43
Graf 10 – jiní trenéři, senioři	44
Graf 11 – profesionální úroveň seniorů	44
Graf 12 – trenérská licence	45
Graf 13 – schůzky s trenérem	46
Graf 14 – vztah s trenérem, rodiče	47
Graf 15 – spokojenost se vztahem s trenérem, rodič	47
Graf 16 – spokojenost s trenérem, rodič.....	48
Graf 17 - hodnocení charakterových vlastností v závislosti na věku	58
Graf 18 – hodnocení dovedností a schopností v závislosti na věku sportovce.....	59
Graf 19 – hodnocení vzdělání a znalostí v závislosti na věku sportovce.....	60
Graf 20 – vztah trenér se svěřenci.....	63
Graf 21 – nejvhodnější temperament u trenéra.....	64
Graf 22 – temperament trenéra, junioři	64
Graf 23 – temperament trenéra, senioři	65
Graf 24 – temperament trenérů, skutečnost	65
Graf 25 – trenér přítelem svěřenců, junioři	66
Graf 26 – trenér přítelem svěřenců, senioři	66
Graf 27 – trenér přítelem svěřenců, trenéři	67
Graf 28 – spokojenost se vztahem s trenérem, junioři	67
Graf 29 – spokojenost se vztahem s trenérem, senioři	68
Graf 30 – spokojenost se vztahem se svěřenci.....	68
Graf 31 – zapojení sportovců do tvorby TJ.....	69
Graf 32 – podílení se na tvorbě TJ, junioři	69
Graf 33 – podílení se na tvorbě TJ, senioři.....	70

Graf 34 – svěření se trenérovi s osobními záležitostmi, junioři.....	70
Graf 35 – svěření se trenérovi s osobními záležitostmi, senioři	71
Graf 36 – svěřování svěřenců s osobními záležitostmi, trenéři.....	71

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Záznam polostrukturovaného rozhovoru	86
Příloha 2 – Elektronický dotazník.....	89

Příloha 1 – Záznam polostrukturovaného rozhovoru

Jak dlouho jezdíš na snowboardu?

15 let a 6 let závodně.

Jaké disciplíně se věnuješ?

Freestyle snowboarding

Jak dlouho jsi profesionálem?

2 roky jsem finančně ohodnocován

Kolik snowboardových trenérů jsi za svůj život měl?

5 trenérů

Máš i jiné trenéry, než jen ty snowboardové?

Mám kondičního trenéra a mentálního kouče.

Jaké jsi měl v průběhu let nároky na trenéry? Měnily se?

Vždy jsem chtěl kamarádský přístup od svého trenéra. Ale vyhovovalo mi, když mi byl trenér autoritou. Co se týče znalostí a vzdělání, tak dříve jsem vyžadoval od svých trenérů věci, kterých jsem sám nebyl schopen, takže například řidičský průkaz. Samozřejmě, že od trenéra, který mě trénoval jako dítě, jsem nevyžadoval znalosti sportu, jako u trenéra na vrcholové úrovni. Myslím, že by se měla úroveň trenérů zvyšovat společně s úrovní sportovce. Je ale dobré, když každý trenér je v oboru zkušený a je schopen sportovce neustále posouvat dál.

Jaký temperament si myslíš, že se na trenéra nejvíce hodí a jakého temperamentu je tvůj trenér?

Nejvíce si myslím, že se hodí na trenéra sangvinik, protože je důležité, aby byl trenér společenský a přátelský ke svému okolí. Navíc poté, co sportovec závodí na vrcholové úrovni a tráví hodně času se svým trenérem mimo domov, tak je příjemnější trávit čas s někým společenským a vyrovnaným. Můj trenér je rozhodně sangvinik.

Popiš vlastnosti podle tebe ideálního trenéra.

Přátelský, společenský, komunikativní, sympatický, ambiciózní, spolehlivý a měl by vzbuzovat důvěru.

Jaké znalosti a vzdělání by podle tebe měl trenér mít?

Znalost sportu obecně, pravidel a triků je podle mě nejdůležitější. Znalosti i v jiných oborech, třeba v oboru kondičního tréninku, přehled ve zdravé výživě a výživě sportovce, protože, když jako profesionálové trávíme hodně času mimo domov, tak je dobré vědět, jaká strava je pro nás nevhodnější. Vzdělání pro mě není stěžejní faktor a od svého trenéra ho nevyžaduji. Je samozřejmě důležité, aby byl trenér inteligentní a měl relevantní názory, už jen kvůli reprezentaci v cizích zemích. S tím souvisí, že by měl mít znalosti cizích jazyků, alespoň na komunikační úrovni. Co je dle mého názoru důležité, je řídičský průkaz, protože se ve snowboardingu a sportu obecně, často cestuje, a proto je řídičský průkaz velmi důležitý. Jako velký bonus u trenéra vnímám i základy ze zdravotní péče a první pomoci, protože je snowboarding adrenalinový sport a může se kdykoli něco přihodit.

Jaké schopnosti a dovednosti jsou u trenéra snowboardingu stěžejní?

Schopnost vysvětlit správné provedení triků a komunikační schopnost, protože když nějaký trenér nezná všechny možné způsoby, jak pomoci, tak může využít, díky komunikačním schopnostem, znalosti jiných trenérů a on je poté interpretovat na svého svěřence. Předvést správné provedení od trenéra určitě nevyžaduji a dokonce si myslím, že je to na vrcholové úrovni ve sportu už nemožné. Trenéři zdaleka nejezdí tak, jako závodníci. Freestyle snowboarding se velmi rychle posouvá a tak i trenéři, kteří dříve závodili, dnes už nezvládnou triky, které předvádí současní sportovci.

Jaký vztah by měl mít trenér se svěřenci?

Myslím, že toto je individuální. Každý potřebujeme vztah s trenérem trochu jiný. Já preferuji přátelský vztah, kdy jsme si s trenérem rovni. Toto si myslím, že se mění v závislosti na věku. Jako mladšímu sportovci mi vyhovoval spíše vztah, kdy byl trenér vůdčí.

Myslíš, že by se měli podílet sportovci na tvorbě TJ?

Já osobně se podílím nebo jsem rád, když mám alespoň tu možnost. Tím, že mám se svým trenérem přátelský vztah, tak o všem komunikujeme a konzultujeme.

Jaký máš a preferuješ vztah s trenérem?

Já preferuji přátelský vztah s trenérem, rád se svému trenérovi svěřuji i osobními záležitostmi a myslím si, že je to důležité. Myslím, že by měl trenér vědět vše a zjistit tak i možné faktory, které sportovce rozptylují nebo znemožňují jeho maximální výkon.

Máš zkušenosti i s trenéry z jiných zemí? Pokud ano, porovnej jejich úroveň.

Zkušeností mám velmi a trávím s ostatními trenéry hodně času a obecně mohu říci, že většina trenérů má se svými svěřenci přátelský vztah založený na jejich rovnosti s trenérem. Co se týče úrovně trénování, tak si myslím, že nejsme s vrcholovými trenéry v České republice pozadu.

Kdy jsi byl pozván stát se členem týmu Red Bull?

Členem Red Bull týmu jsem se stal v listopadu 2022.

Má Redbull i nějaké své trenéry, jak to v týmu Red Bull funguje?

Ano, je jich pár a jsou převážně ze zahraničí. Jedná se o trenéry snowboardové, kondiční a mentální kouče.

Jaké jsou tvé hlavní výhody v členství Red Bull týmu?

Co se týče výhod, tak jako člen mám neskutečné výhody z pozice sportovce. Dostává se nám péče od fyzioterapeutů, přes kondiční trenéry, snowboardové trenéry, až k psychologům a profesionálním fotografům a kameramanům. Na všechny tyto výhody mám jako člen Red Bull týmu nárok a mohu je nepřetržitě využívat. Největší výhodou jsou pro mě tedy kontakty, a tudíž možnost jezdit s absolutními dlouholetými profesionály ve všech směrech.

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 2 – Elektronický dotazník

Kompetenční profil trenéra snowboardingu

Úvod k dotazníku

Já Sára Veselková, jsem studentkou bakalářského studia oboru Trenér na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Tímto se na Vás obracím s žádostí o vyplnění dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro mou bakalářskou práci s názvem Kompetenční profil trenéra snowboardingu. Dle vyhodnocených výsledků preferencí bude sestaven kompetenční profil trenéra snowboardingu. Vyplnění dotazníku zabere zhruba 10-15 minut.

Získaná data budou využita ke zpracování bakalářské práce. Data budou zpracována, publikována a uchována v anonymní podobě a ochráněna před jiným užitím. Pokud budete mít zájem seznámit se s výsledky studie, napište na adresu: sara.veselkova@seznam.cz. Vyplněním a odesláním dotazníku potvrzujete, že dobrovolně souhlasíte se svojí účastí v této výzkumné studii, o které jste byl(a) informován(a), jakož i o právu odmítnout účast nebo svůj souhlas kdykoliv odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS. V dotazníku není nutné odpovídat na všechny otázky, a pokud budete chtít, můžete kdykoli dotazník opustit bez odeslání zodpovězených otázek.

Děkuji za Vaši ochotu a názory při vyplnění dotazníku.

***

Pohlaví: *

1. Žena
2. Muž

Jak dlouho jste zapojeni do snowboardingu? *

- Méně jak dva roky
- Dva roky
- Tři roky
- Více než tři roky

Ohodnořte podle důležitosti vlastnosti, které si myslíte, ře by měl trenér snowboardingu mít.

(nedůležitá = 1, méně důležitá = 2, důležitá = 3, velmi důležitá = 4, nejdůležitější = 5)

	1 = nedůležitá	2 = méně důležitá	3 = důležitá	4 = velmi důležitá	5 = Nejdůležitější
Zodpovědnost	☐	☐	☐	☐	☐
Poctivost	☐	☐	☐	☐	☐
Důslednost	☐	☐	☐	☐	☐
Zkušenost	☐	☐	☐	☐	☐
Trpělivost	☐	☐	☐	☐	☐
Flexibilita	☐	☐	☐	☐	☐
Dochvilnost	☐	☐	☐	☐	☐
Pracovitost	☐	☐	☐	☐	☐

Cílevědomost	☐	☐	☐	☐	☐
Čestnost	☐	☐	☐	☐	☐
Nezávislost	☐	☐	☐	☐	☐
Zásadovost	☐	☐	☐	☐	☐
Obětavost	☐	☐	☐	☐	☐
Výtrvalost	☐	☐	☐	☐	☐
Bystrost	☐	☐	☐	☐	☐
Originálnost	☐	☐	☐	☐	☐
Tvořivost	☐	☐	☐	☐	☐
Plánovitost	☐	☐	☐	☐	☐
Předvídavost	☐	☐	☐	☐	☐
Operativnost	☐	☐	☐	☐	☐

Ohodnoťte podle Vás dovednosti a schopnosti, které jsou u trenéra důležité. Bodujte od 1 do 5 na základě důležitosti (nedůležitá = 1, méně důležitá = 2, důležitá = 3, velmi důležitá = 4, nejdůležitější = 5)

	1 = nedůležitá	2 = méně důležitá	3 = důležitá	4 = velmi důležitá	5 = nejdůležitější
Dovednost v jízdě na snowboardu	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost identifikace provedených chyb	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost vysvětlit správné provedení	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost předvádění správného provedení	☐	☐	☐	☐	☐

Schopnost komunikace (verbální i neverbální)	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost motivace druhých	☐	☐	☐	☐	☐
Umění jednat s lidmi	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost organizační činnosti (práce se skupinami)	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost využít efektivně čas	☐	☐	☐	☐	☐
Schopnost servisu snowboardových pomůcek	☐	☐	☐	☐	☐

Ohodnoťte podle Vás vzdělání, které by měl trenér mít. Hodnoťte od 1 do 5 na základě důležitosti (nedůležitá = 1, méně důležitá = 2, důležitá = 3, velmi důležitá = 4, nejdůležitější = 5)

	1 = nedůležitá	2 = méně důležitá	3 = důležitá	4 = velmi důležitá	5 = nejdůležitější
Licence trenéra 1. třídy (nejvyšší)	☐	☐	☐	☐	☐
Licence trenéra 2. třídy	☐	☐	☐	☐	☐
Licence trenéra 3. třídy	☐	☐	☐	☐	☐
Středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou	☐	☐	☐	☐	☐
Znalost cizích jazyků (na komunikační úrovni)	☐	☐	☐	☐	☐

Znalost terminologie (triků, pomůcek, překážek)	☐	☐	☐	☐	☐
Znalost pravidel snowboardingu	☐	☐	☐	☐	☐
Znalost zdravotní a první pomoci	☐	☐	☐	☐	☐
Řidičský průkaz	☐	☐	☐	☐	☐
Finanční gramotnost	☐	☐	☐	☐	☐

Jaký typ temperamentu by podle Vás trenér snowboardingu měl být? Seřadte možnosti od nejvhodnějšího temperamentu po nevhodný temperament.

	nejvhodnější	vhodný	méně vhodný	nevhodný
Flegmatik (emočně stabilní, ovládáte své emoce a je spíše uzavřený do sebe)	☐	☐	☐	☐
Sangvinik (emočně stabilní, ovládání své emoce, společenský)	☐	☐	☐	☐
Cholerik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, společenský)	☐	☐	☐	☐
Melancholik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, spíše uzavřený do sebe)	☐	☐	☐	☐

V jakém vztahu by podle Vás měl být trenér a jeho svěřenci?

- Trenér vůdčí osobnost
  - Trenér a svěřenec na stejné úrovni
  - Svěřenec vůdčí osobnost
-

Je podle Vás správně, když trenér dovoluje svým svěřencům, aby se podíleli na tvorbě tréninku?

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

V jaké jste pozici? *

- sportovec
- trenér
- rodič sportovce

Váš věk: *

- 15 - 17
- 18 - 24
- 25 - 29
- 30 a více

Účastníte se alespoň 3x ročně závodů?

- Ano
  - Ne
-

Je Váš trenér žena, nebo muž?

- Žena
  - Muž
-

Je Vám Váš trenér přítelem?

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

Vyhovuje Vám Váš vztah s ním?

- Ano
  - Spíše ano
  - Nevím
  - Spíše ne
  - Ne
-

Jsem rád, když se mohu svému trenérovi svěřit s osobními záležitostmi?

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

Jakého temperamentu je spíše Váš trenér?

- Flegmatik (emočně stabilní, ovládá své emoce a je spíše uzavřený do sebe)
- Sangvinik (emočně stabilní, ovládá své emoce, společenský)
- Cholerik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, společenský)
- Melancholik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, spíše uzavřený do sebe)

Podílíte se rádi na vymýšlení a přípravě tréninků?

- Ano, aktivně se podílím
- Jsem rád/a když mám tu možnost
- Ne, nechávám to na trenérovi / trenérce

Kolik snowboardových trenérů Vás v životě trénovalo?

- 1 trenér/ka
- 2 trenéři
- 3 a více

Máte i jiné trenéry, než pouze ty snowboardové?

- Ano
- Ne

Pokud máte i jiné trenéry, vypište jaké (kondiční trenér, trenér atletiky, gymnastiky...)

Vaše odpověď

Váš věk: *

- 15 - 17
- 18 - 24
- 25 - 29
- 30 a více

Účastníte se alespoň 3x ročně závodů?

- Ano
  - Ne
-

Je Váš trenér žena, nebo muž?

- Žena
  - Muž
-

Je Vám Váš trenér přítelem?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Nevím

Vyhovuje Vám Váš vztah s ním?

- Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne
  - Nevím
-

Jsem rád/a, když se mohu svému trenérovi svěřit s osobními záležitostmi?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Nevím

Jakého temperamentu je spíše Váš trenér?

- Flegmatik (emočně stabilní, ovládá své emoce a je spíše uzavřený do sebe)
  - Sangvinik (emočně stabilní, ovládá své emoce, společenský)
  - Cholerik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, společenský)
  - Melancholik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, spíše uzavřený do sebe)
-

Podílíte se rádi na vymýšlení a přípravě tréninků?

- Ano, aktivně se podílím
  - Jsem rád/a když mám tu možnost
  - Ne, nechávám to na trenérovi/trenérce
-

Kolik snowboardových trenérů Vás v životě trénovalo?

- 1 trenér
- 2 trenéři
- 3 a více

Máte i jiné trenéry, než pouze ty snowboardové?

- Ano
  - Ne
-

Pokud máte i jiné trenéry, vypište jaké (kondiční trenér, trenér atletiky, gymnastiky...)

Vaše odpověď _____

Jste nebo byl/a jste za své závodění v minulosti finančně ohodnocován/a? (sportovním klubem, sportovní organizací, sponzory...)

- Ano
- Ne

V jaké jste pozici? *

- sportovec
- trenér
- rodič sportovce

Váš věk: *

- 18 - 25
  - 26 - 30
  - 31 - 40
  - 41 a více
-

Jakou máte trenérskou licenci?

- Licence 1. třídy
- Licence 2. třídy
- Licence 3. třídy

Jste svým svěřencům přítelem/přítečkyní?

- Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne
  - Nevím
-

Vyhovuje Vám Váš vztah s nimi?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Nevím

Jste rád/a, když se Vám svěřenci svěřují se svými osobními záležitostmi?

- Ano
  - Spíše ano
  - Spíše ne
  - Ne
  - Nevím
-

Jaký typ temperamentu sedí nejvíce na Vaši osobnost?

- Flegmatik (emočně stabilní, ovládá své emoce a je spíše uzavřený do sebe)
- Sangvinik (emočně stabilní, ovládá své emoce, společenský)
- Cholerik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, společenský)
- Melancholik (emočně nestabilní, výkyvy nálad, spíše uzavřený do sebe)

V jaké jste pozici? *

- sportovec
- trenér
- rodič sportovce

Váš věk: *

- 30 - 40
- 41 - 45
- 46 a více
-

Scházíte se se snowboardovým trenérem Vašich dětí?

- Ne, vůbec
- Ano, alespoň jednou ročně
- Ano, dvakrát až třikrát do roka
- Ano, často
-

Jaký máte vztah se snowboardovým trenérem Vašeho dítěte?

- Přátelský
- Neutrální
- Nepřátelský
-

Vyhovuje Vám Váš vztah s ním?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Nevím
-

Jste spokojeni s trenérem Vašeho dítěte?

- Ano, jsem
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne, nejsem

Zdroj: Vlastní zpracování